

נושא הבעיה האזרחית: אלכוהול ונהיגה בקרב נהגים צעירים
גזירת בעיה אזרחית: התרת הורדת גיל הוצאת רישיון הנהיגה
מוגש במסגרת מטלת ביצוע.

כותבות : אמה שריג 322988544

ליבי בנדיק 322232414

שירה מויאל 212458343

שיר אלון 212136063

שי שגיא 322676131

בית ספר : עמי אסף.

כיתה : י"ב 3

שם המנחה : הגברת אורלי דניאל.

תוכן עניינים

מבוא.....	3-7
סקירת ספרות- בדיקה עיונית.....	8-23
איסוף נתונים מהשטח- בדיקה מעשית.....	24-39
דיון- סיכום והסקת מסקנות.....	40-41
הצעת פתרון.....	42
התוצר- הדרך שנבחרה ליישום הפתרון המוצע.....	43-46
רפלקציה בסיום העבודה.....	47-51
ביבלוגרפיה.....	52
נספחים.....	53-54

מבוא

הנושא שעליו בחרנו לחקור הוא נהיגה לא זהירה בקרב צעירים. נהגים צעירים הם נהגים בגילאי 17-24.

מצאנו כי למרות שצעירים מהווים 15% בלבד מאוכלוסיית הנהגים, הם גורמים ל-20% מהתאונות ול-21% מהתאונות הקטלניות והקשות. כשליש מסך ההרוגים בישראל בממוצע בשנים האחרונות נהרגו בתאונות בהן היו מעורבים נהגים צעירים (הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, 2009). כדוגמת המקרה אשר התרחש ב-26 ביולי האחרון, ובו אלי בר זכאי צעיר בן 23 דרס למוות את שלו אמסלם בפינת הרחובות ש"י עגנון ואבן גבירול לאחר ששתה לשוכרה, ולאחר מכן ניסה להעלים ראיות ולשבש מהלכי משפט. בדריסה נפצע קשה חברו של אילון, דניאל חכמי.

בר זכאי הואשם בגרימת חבלה חמורה, נהיגה בשכרות, הדחה בחקירה, שיבוש מהלכי משפט ובניסיון להשמדת ראיות. מכתב האישום עולה כי לאחר בילוי ממושך עם חבריו, דרש מהם בר זכאי להמשיך עמו למועדון נוסף. לאחר שסרב, הלך לבדו לרכב ולא הסכים להקשיב לחברו שהזהיר אותו שלא לנהוג מפני שהוא שתוי. "אתה לא תצא לשלוותה, אתה תגיע לשם עם שלילה לכל החיים כפרה עליך", אמר לו חברו.

במהלך השיחה השיב הנאשם: "אני אחרי בקבוק וודקה בלוגה אחי, אחרי בקבוק בלוגה לבד". עוד על פי כתב האישום, בר זכאי הגיע אל הצומת במהירות גבוהה ביותר, תוך חריקת צמיגים צורמת, כשהוא "מזוגג" עם רכבו מצד לצד ופגע בנערים. לאחר התאונה ניסה הנאשם לשבש את החקירה כשביקש לשתות מים רבים ככל האפשר על מנת שהאלכוהול בדמו לא יזוהה, ואף ביקש מחברו שלא לספר שהם שתו.

מסיפור זה עולה פגיעה בזכות לחיים וביטחון שנובעת מאי ציות לחוק של הנאשם, אלי בר זכאי נחשב נהג צעיר לפי החוק, מצד אחד הוא מממש את חופש התנועה שלו ומנגד פוגע בזכות לחיים וביטחון.

כיוון שבשום חברה הזכויות לא ניתנות למימוש באופן מלא, במקרה של התנגשות בין זכויות כמו במקרה זה, נדרש איזון סביר בין הזכויות ואז פגיעה מידתית בזכות. במקרה זה הזכות לחיים וביטחון בעלת חשיבות גבוהה יותר על חופש התנועה.

מצופה מנהג המוגדר כ"צעיר" לפי החוק, לפעול בהתאם לחוקי התנועה ובצורה זהירה שלא מסכנת חיי אדם.

בעקבות נתונים שפורסמו על ידי עמותת אור ירוק ניתן לראות שהגורמים המרכזיים לתאונות דרכים קשות שמעורבים בהם נהגים צעירים הם נהיגה במהירות מופרזת, שימוש באלכוהול, סמים, עייפות רבה ואי ציות לחוקי התנועה. (כפי שקרה במקרה עליו סיפרנו). בעקבות תחושת הביטחון שחשים מרבית הנהגים

הצעירים, הם מסכנים את חייהם ואת חיי הנהגים האחרים בכביש. יצא לנו לשמוע פעמים רבות את המילים "לי זה לא יקרה" או "שוט אחד לא ישפיע עלי". משרד התחבורה, רשויות המדינה והמשטרה ניסו להתמודד עם התופעה באמצעים שונים, מהגברת הענישה ושינויי החוקים ועד שילוב תכנים חינוכיים בנושא זה בבתי ספר.

ולמרות זאת, לתופעה אין גבול והיא הולכת ומתגברת. בתופעה זאת פער משמעותי בין הרצוי למצוי, הנהגים הצעירים שזה עתה קיבלו את רישיון הנהיגה שלהם אמורים להיות אלה שינהגו בזהירות ובאיטיות, בחוסר בטחון ולשם כך נועד שלט הנהג בחדש בחלון הרכב האחורי. אך מרבית מנהגים אלה לא מבינים את רמת הסכנה שנמצאת בכביש ואינם מצייתים לחוקי התנועה הבסיסיים, סובלים מעודף בטחון ונהגים בשאננות. המצב הקיים מבליט את הקושי והפער בין מה שהיה אמור להיות. נהגים צעירים כיום מעורבים בתאונות דרכים רבות יחסית למספרם על הכביש ונהגים בחוסר אחריות וזהירות. כמו כן נהגים צעירים, שגילם נע בין 17-24 נהגים תחת השפעת אלכוהול, תחת לחץ חברתי מבלי להיות מודעים לסכנות האורבות בכביש.

על פי החוק כמות האלכוהול המותרת לפני הנהיגה היא בין מנה אחת לשתי מנות אלכוהול, והיא משתנה בין אדם אחד למשנהו בהתאם למשקל הגוף, משך הזמן שעבר משתיית המשקה האלכוהולי, קצב חילוף החומרים, מין ולחץ הדם של הנהג. כמו כן, ישנה חשיבות לשנות הנהיגה ולסוג הרישיון, כך שנהגים חדשים, נהגים צעירים, נהגי רכב כבד ונהגי רכב ציבורי, יעברו על החוק אם ריכוז האלכוהול בדמם הוא מעל 0.01% או שנמצא 50 מיקרוגרם בנשיפה.

הדילמה הערכית שניצבת במצב זה הינה ההתנגשות בין שתי זכויות משמעותיות של בני האדם. מצד אחד, חוק שמתיר הוצאת רישיון בגיל 16 ו9 חודשים מעודד את חופש התנועה של הנהגים הצעירים. מצד שני פוגע בזכות לחיים ובטחון של האנשים הנמצאים בסביבת הנהג הצעיר בעת הנהיגה.

עקרון שלטון החוק המתיר הוצאת רישיון בגיל מוקדם (16 ו9 חודשים), אמור לסייע בשמירה על זכויות האדם והאזרח אך במקרה זה, החוק פוגע באופן קשה יותר בזכות לחיים ובטחון של הסובבים את הנהג הצעיר ובו מאפשר מימוש הזכות לחופש התנועה שלו.

הבעיה האזרחית:

הבעיה האזרחית העולה מתאונות הדרכים הרבות בקרב הנהגים הצעירים מתרחשת בכבישים במקומות רבים בארץ, אנו נתמקד בבעיה באזור המרכז. הבעיה מתרחשת בעיקר בשעות הערב ובסופי שבוע. בעלי העניין הקשורים לבעיה האזרחית שבחרנו הם כמובן הנהגים הצעירים (בטווח הגילאים 17-24) שבמקרה ויגרמו לתאונה יפגעו בה בעצמם, הוריהם ומשפחותיהם שחיי ילדיהם וקרוביהם יכולים להיפגע, הולכי הרגל שרוצים לחצות את הכביש או ללכת על המדרכה ולא יהיו מסוגלים לעשות זאת בביטחון, רוכבי אופניים שמחויבים לנסוע על הכביש ולא על המדרכה ולכן מסתכנים בחייהם, הנהגים האחרים שנוסעים בכביש על אופנועים, משאיות, אוטובוסים או רכבים פרטיים ויכולים להיפגע מידי הנהג בתאונה.

הגורמים הפורמליים המעורבים בבעיה הם משרד התחבורה ומשטרת התנועה מכיוון שמשרד התחבורה אפשר את הורדת גיל הוצאת רישיון הנהיגה ל-16 ו-9 חודשים שבעבר היה ניתן להוציא רישיון רק מגיל 17. משטרת התנועה קובעת את העונש שמגיע לעבריין התנועה ושולטת על כמות אמצעי האכיפה שהיא מציבה בכבישים.

הבעיה היא שהחוק מתיר הוצאת רישיון בגיל מוקדם (16 ו-9 חודשים). ומעדיף את חופש התנועה על פני הזכות לחיים וביטחון. שלטון החוק אמור לסייע בשמירה על זכויות האדם והאזרח, במקרה זה החוק אינו מסייע לאזרחי המדינה ואף פוגע ברבים מהם.

הפתרון שאנו מציעות:

לפי דעתנו יש ללמוד כחלק מלימודי הנהיגה על הסכנות בנהיגה לאחר שתיית אלכוהול ועל נהיגה מופרזת. יש לחזור על העונשים הצפויים לנהגים צעירים שאינם יצייתו לחוקים. בנוסף יש להתקין מצלמות מהירות נוספות ולהגביר את הענישה על מהירות מופרזת בקרב נהגים צעירים. בנוסף להביא שוטרים למתחמי בילוי כמו ברים, מועדוני מסיבות ועוד.

הבעיה ואנחנו:

בעיה זו מתקשרת אלינו מכיוון שחלקנו נהגות חדשות וחלקנו בשלבי הוצאת רישיון הנהיגה. אנו ערוות לתופעה שבני נוער וצעירים מבליים את סופי השבוע שלהם בבילויים חברתיים הכוללים אלכוהול וסמים ובכך נתקלים בלחץ חברתי וקבלת החלטות שונות. החלטות אלו יכולות להשפיע רבות על הנהג וסביבתו לדוגמה ההחלטות שהנהג מקבל לפני כניסתו לרכב ובעת נהיגתו כגון: נהיגה בשכרות, אי ציות לחוק ונהיגה במהירות מופרזת.

אמה: נושא הנהיגה בקרב צעירים קשור אלי מכיוון שלאחרונה אני צריכה לנהוג יותר עם מלווה בשעות היום עד השעה תשע בערב. אני נוהגת הרבה בכבישים ורואה נהגים צעירים שנוהגים בחוסר זהירות ומסכנים אותי, אותם ואת שאר הנהגים בכביש.

ליבי: הנושא מתקשר אליי כיוון שבן דודי נפגע בתאונת דרכים לפני כמספר שנים. הבטיחות בדרכים בייחוד בקרב צעירים היא נושא שלא מקבל מספיק יחס וגורם לסכנה גדולה בכביש ובמדרכה.

שי: נושא תאונות הדרכים בקרב נהגים צעירים נוגע לליבי מכיוון ששבי היה אחד ממייסדי ארגון "בטרם", זהו ארגון הפועל לקידום הבטיחות והשמירה על חייהם של ילדי ישראל ומניעת היפגעותם בתאונות בית ודרכים. במשפחתי קיימת מודעות רבה בנושא זהירות בדרכים ובנוסף זהו נושא שבעיני חשוב ללמוד עליו ולדבר עליו מכיוון שהוא מאוד אקטואלי ויכול לקרות כל הזמן ולכל אחד.

שיר: נושא זה מתקשר אליי מכיוון שגם אני מוגדרת כנהגת צעירה, לצערי אני נתקלת בכביש במצבים מסוכנים שדורשים את הערנות שלי ותשומת לב רבה. כתוצאה משתיית אלכוהול ערנות זו נפגעת ועלולה לסכן חיים רבים, בין היתר את

הנהג עצמו ולכן חשוב שנקדיש תשומת לב לבעיה זו ובכך נוכל למנוע פגיעה בחיי אדם.

שירה: הנושא שבחרנו הוא חלק גדול מהחיים שלי שאני נתקלת בו כל יום. כתלמידה בת 17 שלומדת נהיגה, אני מאוד מודעת לחשיבות של ציות לחוקי התנועה. העבודה גם פותחת לי את העניין וההשלכות שמגיעות לאחר נהיגה לא אחראית.

רשימת מושגים:

- הזכות לחיים וביטחון הינה זכות טבעית הטוענת שאין לפגוע בחייו ובגופו של אדם וכי לכל אדם זכות לחיים ולביטחון אישי, חובת המדינה להגן על כל בני האדם החיים בשטחה מפני פגיעה בחייהם או בגופם מידי אחרים. הזכות באה לידי ביטוי מעצם העובדה שהיא עלולה להיפגע בעקבות תאונות הדרכים, נהיגה בשכרות של נהגים צעירים ועוד.
- חופש התנועה- זכותו של אדם לנוע כרצונו או להימצא בכל מקום. בא לידי ביטוי מכיוון בעקבות זכות זו נפגעת לפעמים הזכות לחיים וביטחון, קיימת דילמה ערכית בין הזכויות.
- עקרון שלטון החוק- עקרון שלטון החוק במדינה דמוקרטית פירושו שכלל האזרחים וכלל רשויות החוק כפופים לאותם חוקים שהתקבלו בדרך דמוקרטית על ידי רשות מחוקקת שקיבלה את כוחה בבחירות דמוקרטיות. עקרון שלטון החוק מבטא את תפיסת האמנה החברתית בין כלל אזרחי המדינה והמדינה עצמה והוא העיקרון שלמעשה מאחד את כל העם מבחינה חוקית. מטרתו של עקרון שלטון החוק הוא לעגן את ההסכמה על קיומה של מסגרת משותפת המחייבת את כולם ללא יוצא דופן ובכך היא מבטאת את עקרון השוויון במדינה דמוקרטית. תפקידו של עקרון שלטון החוק במדינה דמוקרטית הוא לבטא את הנכונות של כלל האזרחים לציית לחוק ולא לכופף לו רק מכוח הסמכות של השלטון.
- החוק מגדיר נהיגה בשכרות בשלושה מצבים: האחד, אם הנהג שתה משקה אלכוהולי בעת נהיגה או בזמן שהיה אחראי על הרכב. השני, אם נמצא בגופו סם מסוכן. השלישי, אם נמצא בגופו אלכוהול בריכוז הגבוה מהמותר בחוק.
- נהג שיכור הוא מי שנוהג תחת השפעת אלכוהול או סם משכר או מסוכן, כאשר ריכוז האלכוהול בגופו הוא 240 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף ומעלה, או 50 מיליגרם אלכוהול במאה מיליליטר דם (בבדיקת שכרות או בדיקת דם). נהגים חדשים, צעירים ומקצועיים מוגדרים כשיכורים, אם נמצא בגופם אלכוהול בריכוז העולה על 10 מיליגרם אלכוהול ב-100 מיליליטר דם, או על 50 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף.
- חוק יסוד כבוד האדם וחירותו: מפרט את זכויות היסוד של האדם בישראל הכוללות את: הזכות לחיים ולשלמות הגוף, זכות הקניין, הזכות לכבוד ולפרטיות, חופש התנועה. פסקת הגבלה: ניתן לחוקק חוק הסותר את הזכויות שבחוק היסוד

רק בתנאי שהוא "הולם את ערכיה של מדינת ישראל ונועד לתכלית ראויה"
ופגיעתו בזכות מידתית

שאלת פרשנותו המרחיבה של החוק והשימוש שעושה בו בית המשפט כבסיס
לפסילת חקיקה של הכנסת נתונה במחלוקת ציבורית.

סקירת ספרות

הבעיה האזרחית הנבדקת היא תאונות דרכים רבות בקרב נהגים צעירים. התופעה משפיעה על גורמים רבים, הנהגים הצעירים ומשפחותיהם שנאלצים להתמודד עם הנזק שיגרם במידה ותתרחש תאונה או פגיעה בגופם, ברכושם של עוברי אורח או בעצמם. כמו כן הולכי רגל, בעלי רכבים פרטיים או מסחריים, רוכבי אופניים וכל אדם הניצב על הכביש ובסביבתו.

בנוסף, הגורמים הפורמליים שקשורים לבעיה הם משטרת התנועה שאחראית על פיקוח ואכיפה של החוקים בכביש ומשרד התחבורה שאחראי על חוקים אלה.

הבעיה האזרחית נוצרת מהתנגשות בין הזכות לחופש התנועה של הנהגים הצעירים המעוניינים להגיע ממקום למקום לבין הזכות לחיים ולביטחון שלהם ושל הסובבים אותם בכביש מכיוון שנהיגתם הלא זהירה של הנהגים הצעירים עלולה לסכן חיי אדם.

הורים רבים חוששים לתת לילדיהם לנהוג בכביש ובכתבתו של ניר בן טובים מוצגות הצדקות לדאגותיהם. לפי הסקר האחרון של עמותת "אור ירוק" המובא בכתבתו נמצא כי בני הנוער מבצעים פעולות הגורמות לסיכון חייהם בכביש כגון: התפרעות, נהיגה תחת עייפות רבה, שליחת הודעות טקסט בסמארטפון, שתיית אלכוהול ואף התחרות זה בזה.

בכתבה מובאים נתונים אודות נהיגתם המסוכנת של נהגים צעירים. 76% מקרב גילאי 17-18 דווחו על כך שנהגו במהירות מופרזת, 70% הודו שנהגו בזמן עייפות, למעלה מ-50% מסמסים תוך כדי נהיגה ו-40% מדברים בטלפון ללא דיבורית. (1)

מסקר נוסף שהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ביצעה לגבי כמויות האלכוהול שצעירים צורכים, נהיגה בשכרות ותאונות דרכים עולים נתונים מדאיגים נוספים: התגלה כי 46% מהנשאלים בסקר בישראל שתו משקה אלכוהולי בחודש האחרון, ו-64% מהם היו צעירים בגילאי 17-24. העניין לא מסתיים כאן - 60% מהנשאלים נוהגים לשותות בממוצע 4.9 פעמים בחודש יין ובירה.

95% מהנשאלים סברו כי בישראל קיימת בעיה של נהיגה בשכרות.

32% מכלל הנהגים הודו שנהגו לאחר צריכת אלכוהול ואצל הצעירים העניין חמור עוד יותר - 36% מהם נהגו בהשפעת אלכוהול.

אחד הנתונים המדאיגים ביותר הוא שכמעט 70% מהנהגים חסרי האחריות שנהגו בהשפעת האלכוהול - הסיעו אחרים ברכבם וסיכנו אותם בעקבות כך. (4)

סקר שנערך על ידי חניכי תוכנית קבוצות נוער אור ירוק שבו נשאלו כ-3000 בני נוער לגבי הרגלי הנהיגה שלהם, מחזק את ממצאי סקר זה. הסקר בדק את אחוז בני הנוער שנוהגים ושותים אלכוהול, מדברים בטלפון הנייד בזמן הנהיגה, נוהגים במהירות מופרזת, אינם חוגרים חגורת בטיחות, אינם נותנים זכות קדימה להולכי רגל וחוצים רמזור באור אדום.

הנתון המרכזי מעיד שכ- 13% מהנהגים הצעירים נוהגים בהשפעת אלכוהול! נתון מדאיג לכל הדעות. (3)

על פי עו"ד חיים נס, נהיגה בשכרות הינה עבירה חמורה ביותר, ובמרבית מהמקרים אף עלולה לגרום לפגיעה בנפש וברכוש.

מכתבתו של עו"ד חיים נס, נהג צעיר שטרם מלאו לו 24 שנים נחשב נוהג בשכרות אם נמצא כי רמת אלכוהול העולה על 10 מיליגרם ל-100 מיליליטר דם, או 50 מיקרוגרם בליטר של אוויר נשוף. זו כמות מזערית ביותר של אלכוהול, ועל כן נהגים אלה אינם יכולים לשתות אלכוהול כלל בזמנים הסמוכים לנהיגה. (2)

מכתבתו של ניר בן טובים ניתן להבין שהסיבות לתאונות הדרכים הרבות בקרב נהגים צעירים הן חוסר ניסיון ומיומנות בכביש, בטחון עצמי מופרז ושגרת חיים המלאה בבילויים ליליים בעיקר שמעמידה את הנהג הצעיר בתנאים קשים יותר כמו עייפות, אלכוהול וראות לקויה בחושך.

בעיה זו מתרחשת בעיקר בחודשי הקיץ ובחופש הגדול כמו כן בסופי שבוע. (1)

מנכ"ל עמותת אור ירוק טוען שמספר הצעירים המעורבים בתאונות הקטלניות גבוה מאוד, ניר בן טובים מוסיף ומציין שהנהגים צעירים מהווים כ-15% מכלל הנהגים במדינה אך מעורבים בכ-21% מהתאונות הקטלניות. ולכן על פי מנכ"ל עמותת אור ירוק יש חשיבות רבה בהעלאת המודעות בקרב הצעירים. הוא מאמין שיש צורך להגדיל את הפיקוח על בני הנוער באזורי הבילוי שלהם. כמו כן, ניתן לדעתו להפחית את מספר תאונות הדרכים על ידי המצאות של שוטרים וניידות במקומות מרכזיים דבר שירתיע את הנהגים מביצוע עבירות תנועה. (1,3)

ניר בן טובים מציג ניסיון למניעת התופעה שנעשה על ידי עמותת אור ירוק, המקיימת את תכנית "אור ירוק לחיים" ובעקבותיה 13% ממשתתפים בתכנית היו מעורבים בפחות תאונות דרכים.

לא רק עמותת אור ירוק מציגה ניסיון למניעת התופעה (1), הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים טוענת שגם המשטרה מפעילה מאמצים רבים למניעת התופעה אך למרות מאמצי המשטרה הסיכוי להיתפס הוא נמוך- רק שליש מהמשתתפים חשבו שהסיכוי להיתפס הוא מוחשי. כאן אצל הצעירים התגובה טובה יותר- 51% העריכו שהסיכוי גבוה.

10% מהנשאלים ציינו שנעצרו לבדיקה מכל סוג ע"י המשטרה במהלך השנה האחרונה לפחות פעם אחת, ובקרב נהגים צעירים- הנתונים היו גבוהים הרבה יותר והתקרבו למחצית מהם.

מקרב הנהגים שנעצרו, 53% חוו בדיקה אקראית בצד הדרך, ו- 27% נעצרו על יד מקום בילוי. (4)

ניתן לראות כי קיימת החמרה בכל הקשור לעבירות התעבורה בכלל ובענישה על עבירת השכרות בפרט. המטרה בהחמרת הענישה בגין נהיגה בשכרות היא לצמצם, עד כמה שניתן, את הישנותה של עבירה זו, שמהווה את אחד הגורמים המרכזיים

לתאונות דרכים. בנוסף לכך, עו"ד חיים נס מוסיף, שבשנים האחרונות נעשים מאמצים רבים בניסיון למגר את התופעה כגון, הגברת האכיפה, החמרה בענישה : על נהג הנתפס נוהג בשכרות נקבע עונש מינימום של פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של שנתיים לפחות. (2)

כמו כן, מסקר שערכו חניכי תוכנית קבוצות נוער אור ירוק עולה כי בני הנוער יכולים לגרום למניעת התופעה בעצמם, 83% מבני הנוער חושבים שהנוסע יכול להשפיע על הנהג, ו- 82% טוענים שאף צריך להעיר ולהגיד לנהג שהוא נוהג בצורה שמסכנת אותו ואת הנוסעים ברכב. (3)

1. "הילדים שלכם מתפרעים על הכביש" ניר בן טובים (2012)

<https://cars.walla.co.il/item/2555091>

2. "נהיגה בשכרות: כיצד היא מוגדרת בחוק, ומהו העונש בגינה?" (06.04.2017),
חיים נס,

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001184286>

3. "סכנה בכבישים: 13% מהנהגים הצעירים נוהגים בהשפעת אלכוהול" גלי
מרקוביץ סלוצקר (2015)

<https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-517906>

4. "צעירים, אלכוהול ונהיגה: הנתונים האמיתיים" (נעם וינד, mako, 2013) –
<https://www.mako.co.il/cars-cars-news/safety/Article-d2ae36bb2a14d31006.htm>

רפלקציות לאחר סקירת ספרות

שי שגיא

- האם נערכה חלוקת עבודה בכתיבת החלק התיאורטי בין חברי הקבוצה ? אם כן – פרט מה הייתה החלוקה. כיצד נתקבלה ההחלטה לגבי חלוקת העבודה? האם היו קשיים בחלוקת העבודה? מהם וכיצד הם נפתרו? האם היו מקומות בהם התקשיתם להגיע להסכמה? באילו נושאים? כיצד נפתרו המחלוקות?

ברוב כתיבת העבודה נעשתה חלוקה שווה בין חברות הקבוצה, ישנם חלקים שעשינו ביחד כמו כתיבת המבוא ובחירת הנושא, אך לאחר מכן כל אחת בחרה להתמקד בנושא שונה בתוך הסקירה הספרותית וככה יצרנו סקירה ממוזגת ומגוונת. החלוקה לפעמים היוותה מכשול כמו במקרה שבו היינו צריכות למזג בין כל הסיכומים, אך התגברנו על הבעיה בכך שישבנו ביחד וחיברנו את כל החלקים וכל אחת הסבירה כיצד מתקשר מה שהיא כתבה לשאר המאמרים והכתבות. מכשול נוסף שהיוותה החלוקה זה עמידה בזמנים מכיוון שכל אחת עשתה את חלקה בזמן שונה מיזוג החלקים השונים היה קרוב לתאריך ההגשה ולכן החלקים שעשינו ביחד כולנו היו מוכנים זמן רב יותר לפני. בסך הכל ברוב הנושאים לא היו לנו חילוקי דעות רק מעט התלבטויות לגבי בחירת הנושא המרכזי אך תוך כדי פשרה נפתרו המחלוקות.

- האם היה נושא כלשהו בחלק התיאורטי שהיה לך קשה להתמודד איתו בהשוואה לאחרים? מהו? מה היה הקושי? באיזה שלב במהלך השנה נתקלת בקושי? כיצד התמודדת איתו?

החלק בו התקשתי היה בחירת המאמר לסקירה הספרותית, מכיוון שרציתי לחפש מאמר שונה כדי שהסקירה תהיה מגוונת, מאמר בעל תוכן רלוונטי ומעניין ולמרות האמצעים הרבים שעומדים לרשותינו זוהי משימה לא פשוטה. הדרך בה התמודדתי עם הקושי היתה חיפוש רב במקומות שונים על מאמרים, כתבות ומידע בנושא של תאונות דרכים ולבסוף גם הצלחתי למצוא מאמר כזה.

- האם היית צריך לבצע שינויים כלשהם בפרקים שסיכמת כתוצאה מהערות חברי הקבוצה? אילו הערות העירו לך חברי הקבוצה על מה שכתבת? באיזה נושא? כיצד התמודדת עם ההערות? האם הייתה ביניכם הסכמה לגבי תיקון ההערות או שנוצרו חילוקי דעות? אם היו חילוקי דעות תאר אותן ותאר כיצד נפתרו.

במשך עשיית העבודה הגשנו אותה מספר פעמים וקיבלנו הערות לתיקון, ולמרות

שהיו חלקים שעשינו לחוד העבודה שלנו היתה ממוזגת ושייכת לכולנו ולכן דברים שהיינו צריכות לתקן היו משותפים לכולנו, לא היו לנו חילוקי דעות בנוגע לתיקונים מכיוון שיש לנו מטרה משותפת שעבודתנו תהיה מוצלחת ולכן כיבדנו את הדעה של כל אחת ואת הרצון של כל אחת לתקן מה ששגוי או לא מנוסח טוב.

כיצד קבעת האם המקורות שבידך מהימנים או לא? האם היו מקורות שהיה לך

קושי להחליט לגבי מידת מהימנותם? מדוע? כיצד הכרעת לבסוף?

לא נתקלתי במקורות שהייתי צריכה להחליט האם הם אמינים או לא מכיוון שלקחנו את המידע שלנו ממקורות אמינים כמו: עמותות, סקרים וכתבות מאתרים מוכרים.

בנוסף מכיוון שהנושא קרוב לליבי וסבא שלי היה ממקימי ארגון בטרם חשפתי את שאר חברות הקבוצה למקור מידע נוסף בו נוכל להיעזר בכתיבת עבודתנו: "אתר בטרם".

-האם כתיבת העבודה הוסיפה לך ידע תיאורטי בנושא? מה חידש לך הרקע

התיאורטי? מה הפתיע אותך? מה עניין אותך במיוחד?

כתיבת העבודה הוסיפה לי המון ידע תיאורטי בנושא, למדתי המון דברים חדשים בנושא תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים, הפתיע אותי מאוד לקרוא על הסטטיסטיקות והנתונים של עבירות התנועה בקרב נהגים חדשים, תאונות, והרוגים. למדתי אילו דברים מסוכנים עושים הנהגים ומסכנים בכך את חייהם וחיי הסובבים אותם, ועניין אותי מאוד הנתונים שמראים מתי מתרחשות יותר תאונות למשל שיש יותר תאונות במהלך החופש הגדול מאשר במהלך השנה.

-האם בעת כתיבת החלק התיאורטי עלו סוגיות אתיות או ערכיות שונות? תאר מהן וכיצד התמודדת איתן.

במהלך כתיבת העבודה עלו לי סוגיות ערכיות שונות ותהיתי מדוע אין אכיפה מתאימה בחוק אם המצב כה חמור ואיך אנשים כה צעירים מוכנים לקחת אחריות כזו גדולה בכך שהם עולים לנהוג בכביש ובנוסף נוהגים לא בזהירות וכך מוכנים לסכן את חייהם האישיים וחמור יותר חיים של אנשים אחרים עוברי אורח. קשה להתמודד עם סוגיות כאלה מכיוון שזה מרגיש לא בשליטתי אך כדי לקחת יוזמה, בקרב קרובי התחלתי להעיר לאנשים שנוהגים בחוסר זהירות או מסתכלים בטלפון ובכך אני מתמודדת עם סוגיות אלו.

ליבי בנדיק

כיצד בחרה הקבוצה/הצוות את נושא העבודה? תאר את תהליך הבחירה, נושאים נוספים שעמדו על הפרק והשיקולים שהובילו לבחירה הסופית.

לבחירת נושא הקבוצה נפגשנו לכמה שעות בבית של אחת מאיתנו וכל אחת הציעה נושא שנשמע לה מעניין ורלוונטי- הנושאים שדיברנו עליהם כללו את חוק שיפוט בתי הדין הרבניים והשפעתו על חיים אישיים וקהילתיים במדינה (לדוגמה להט"בים) וגם את פרשת חטופי תימן. בהתחלה הדעות שלנו היו חלוקות לחלוטין וכל אחת טענה למה כדאי לבחור בנושא כזה וכזה- אך בסוף כולנו הסכמנו על הנושא של נהגים צעירים.

השיקולים שהובילו אותנו לבחירת הנושא של נהגים צעירים הם הקשר האישי של כל אחת מאיתנו לנושא- כולנו הוצאנו רישיון בתהליכים להוצאתו וזה רלוונטי ועכשווי. בנוסף- הנושאים האחרים הרגישו לנו פחות ענייניים לחיינו האישיים והם פחות עדכניים.

השתדלנו להיפגש כמה שיותר מוקדם על מנת להתקדם בעבודה בהתאם ללוח הזמנים שהוצג לנו ולהגיש את הדוחות לפני התאריכים על מנת שנוכל לקבל הערות והארות וכמובן לתקן.

האם נערכה חלוקת עבודה בכתיבת החלק התיאורטי בין חברי הקבוצה? אם כן – פרט מה הייתה החלוקה. כיצד נתקבלה ההחלטה לגבי חלוקת העבודה? האם היו קשיים בחלוקת העבודה? מהם וכיצד הם נפתרו? האם היו מקומות בהם התקשיתם להגיע להסכמה? באילו נושאים? כיצד נפתרו המחלוקות?

את המבוא נפגשנו ועשינו ביחד ותיקנו בחלוקה בינינו. בסקירה הספרותית סיכמנו שכל אחת מסכמת מקור אחד או שניים שהיא תמצא ושנאחד את הסיכומים לסקירה אחת ביחד. לאחר שכולנו סיכמנו לפחות מאמר אחד נפגשנו לסכם אותם ולסדר את הסקירה. אחרי שקיבלנו דגשים לתיקון עברנו עליהם ביחד וכל אחת עברה על החלקים שלה בסקירה ותיקנה אותם.

לא היו לנו קשיים בחלוקת העבודה אך היה לנו לחץ בזמנים להגשת הסקירה ולכן כולנו נרתמנו לעזרת אחת השנייה.

כיצד החלטתם באילו מקורות להשתמש? האם התעורר קושי במציאת מקורות? אילו שיקולי דעת הופעלו בהחלטה? האם היו מקורות נוספים שמצאתם והחלטתם לא לעשות בהם שימוש? מדוע?

כל אחת מאיתנו חיפשה את המקורות שלנו בעצמה ומי מאיתנו שלא מצאה מקור שימושי נעזרה במישהי אחרת לבחירת המקור.

התעורר קושי במציאת מקורות מגוונים ועדכניים כיוון שמירב הכתבות בנושא שלנו (נהגים צעירים) נכתבו עד ובאזור שנת 2013. הרגשנו שהרבה מהמקורות חוזרים על עצמם בגישות לפתרון הבעיה ובנתונים שהם הציגו ולכן היה קשה לנו למצוא מקורות שניתן להוציא מהם הרבה מידע. בכל זאת הסתדרנו ונעזרנו זו בזו כדי לבדוק את הסיכומים אחת של השנייה.

היו מספר מקורות שמצאנו ולא השתמשנו בגלל שהיו ישנים מידי או שהסתמכו על מקורות לועזיים, שהרגשנו שלא יהיו רלוונטיים לעבודה שלנו- שנכתבת על הבעיה בישראל.

האם כתיבת העבודה הוסיפה לך ידע תיאורטי בנושא? מה חידש לך הרקע התיאורטי? מה הפתיע אותך? מה עניין אותך במיוחד?

כתיבת העבודה כן הוסיפה לי ידע בנושא- התפלאתי לראות הבדלים משמעותיים בין תשובות הנהגים הצעירים לבוגרים בסקרים שנערכו. הרבה מהנתונים שקראתי במקורות גרמו לי לחשוב על המשמעות של ההתנהגות של נהגים מסוימים בכביש- אם הם שותים אלכוהול בכמויות רבות ובמיוחד לפני נהיגה- זה יכול להשפיע ברמה גבוהה על עצמם ועל סביבתם ובמיוחד במקרה של תאונה.

כמה מהפתרונות שהוצעו לבעיה עוד לא נוסו בארץ, מה שהעלה שאלות אם הם יעזרו כאן או לא.

כיצד קבעת האם המקורות שבידך מהימנים או לא? האם היו מקורות שהיה לך קושי להחליט לגבי מידת מהימנותם? מדוע? כיצד הכרעת לבסוף?

חלק מהמקורות שמצאתי נראו לי לא מהימנים כיוון שהם נכתבו אף עשר שנים לאחר פרסום המאמרים שהם הסתמכו עליהם. מצאתי מסמך ממצאים של ועדת כנסת משנת 2015 שהשתמש במידע שפורסם בתחילת שנות ה-2000, הטרידו אותי כיוון שוועדה כזו צריכה להשתמש בממצאים הכי חדשים וכי וועדה כזו בעלת האמצעים לבדוק את המצב בצורה מעמיקה.

ברוב המאמרים לא היה קשה להבין אם הוא מהימן או לא עקב מקום פרסום המאמר ושם הכותב.

האם בעת כתיבת החלק התיאורטי עלו סוגיות אתיות או ערכיות שונות? תאר מהן וכיצד התמודדת איתן.

לא עלו סוגיות רבות שחשבתי עליהן בחלק התיאורטי ברמה מעמיקה, אך כמות הנהגים שנוהגים בחוסר שיקול דעת הדהימה אותי- כיוון שכל אדם ימחה על התנהגות האחר גם כאשר הוא מתנהג כך. על רוב השאלות שעלו לי ניסיתי לענות דרך קריאה של מאמרים נוספים ווידוא מהימנות הנתונים.

כיצד בחרה הקבוצה/הצוות את נושא העבודה? תאר את תהליך הבחירה, נושאים נוספים שעמדו על הפרק והשיקולים שהובילו לבחירה הסופית.

נפגשנו בהתחלה וחשבנו על נושא אחר לכתיבת העבודה - נושא חטופי תימן והפרשות שעלו בעקבות כך לאורך השנים. אהבנו את הנושא וקראנו עליו כמה כתבות, חקרנו קצת והוא מאוד עניין אותנו. התחלנו לכתוב עליו את פרק המבוא אך לאחר מכן דיברנו בינינו והחלטנו לשנות אותו מכיוון שהוא לא עדכני וקשור לחיינו כרגע מאחר וחטיפת הילדים התרחשה לפני הרבה שנים. אחר כך חיפשנו באינטרנט על נושאים שונים והחלטנו שנושא תאונות הדרכים בקרב נהגים צעירים הוא נושא מעניין, שמאוד קשור לחיינו ויש עליו מקורות מידע רבים ומגוונים.

האם נערכה חלוקת עבודה בכתיבת החלק התיאורטי בין חברי הקבוצה? אם כן – פרט מה הייתה החלוקה. כיצד נתקבלה ההחלטה לגבי חלוקת העבודה? האם היו קשיים בחלוקת העבודה? מהם וכיצד הם נפתרו? האם היו מקומות בהם התקשיתם להגיע להסכמה? באילו נושאים? כיצד נפתרו המחלוקות?

בכתיבת סקירת הספרות נאלצנו לחלק את העבודה בינינו מכיוון שהיא הייתה ארוכה ולא מצאנו זמן שכולנו יכולות להיפגש ביחד. חילקנו אותה כך שכל אחת סיכמה מאמר אחד או כתבה ואחר כך חיברנו אותן ביחד. הקשיים שנתקלנו בהם היו בלחבר את הסיכומים יחד כך שיווצר סיכום ממוזג אחד. נפגשנו בבית הספר כשלא היה לנו שיעור ובסוף כל אחת תרמה את חלקה והצלחנו לחבר הכל יחד. בנוסף היה קושי בעמידה בלוח הזמנים הצפוף שהיה לנו יחד עם מבחנים ועבודות אחרות אבל התגברנו עליו בכך שבכל רגע פנוי הלכנו לספרייה ועבדנו.

האם היית צריך לבצע שינויים כלשהם בפרקים שסיכמת כתוצאה מהערות חברי הקבוצה? אילו הערות העירו לך חברי הקבוצה על מה שכתבת? באיזה נושא? כיצד התמודדת עם ההערות? האם הייתה ביניכם הסכמה לגבי תיקון ההערות או שנוצרו חילוקי דעות? אם היו חילוקי דעות תאר אותן ותאר כיצד נפתרו

כולנו היינו צריכות לבצע שינויים בפרקים שסיכמנו כדי שהסיכום יהיה שוטף וקריא. ישבנו ביחד והערנו אחת לשניה וכך שינינו את הסיכומים של כל אחת כדי שיתאימו. ההערות היו בעיקר בסימני פיסוק, מילים מיותרות או לא רלוונטיות וכדומה. לא לקחתי קשה את ההערות כי הן היו לטובת הקבוצה. הייתה בינינו הסכמה רוב הפעמים על מה שצריך לעשות ועל שינויים שצריך לבצע.

7. כיצד החלטתם באילו מקורות להשתמש? האם התעורר קושי במציאת מקורות? אילו שיקולי דעת הופעלו בהחלטה? האם היו מקורות נוספים שמצאתם והחלטתם לא לעשות בהם שימוש? מדוע?

כל אחת חיפשה מקורות מידע ושלחנו אותם לקבוצת הוואטסאפ שלנו. אני חיפשתי באינטרנט במקורות שונים והתייעצתי עם ההורים וחברים אחרים. לא היה לנו קשה למצוא מקורות אך רוב מה שמצאנו היו כתבות ולכן לא השתמשנו

במקורות מידע מגוונים. שיקולי הדעת היו באיזה שנה פורסמה הכתבה? האם היא דומה לכתבה אחרת שהשתמשנו בה? היו מקורות דומים מאוד ולכן לא השתמשנו בכל מה שמצאנו.

האם כתיבת העבודה הוסיפה לך ידע תיאורטי בנושא? מה חידש לך הרקע התיאורטי? מה הפתיע אותך? מה עניין אותך במיוחד?

לא היה לי הרבה ידע תאורטי בנושא שבחרנו. מספר התאונות הגבוה שנגרם על ידי נהגים צעירים הפתיע אותי ולמדתי על הסטטיסטיקות השונות בנושא נהיגה בשכרות ונהיגה בכלל.

האם בעת כתיבת החלק התיאורטי עלו סוגיות אתיות או ערכיות שונות? תאר מהן וכיצד התמודדת איתן.

במהלך העבודה נתקלתי בדילמות שונות מכיוון שמצד אחד אני בתור נהגת חדשה נהנית מכך שאני יכולה להיות עצמאית ושמאפשרים לי את חופש התנועה ואת העצמאות שלי אבל מצד שני ישנם נהגים צעירים רבים בכביש שמסכנים המון אנשים בעת הימצאותם בכביש. לכן ההתבלטות היא האם כדאי להשאיר את החוק שמאפשר רשיון בגיל צעיר כדי לאפשר לצעירים כמוני את חופש התנועה שלהם או לשנות אותו ולהגביר את הפיקוח כדי למנוע סיכון רב של הסביבה.

שיר אלון

כיצד בחרה הקבוצה/הצוות את נושא העבודה? תאר את תהליך הבחירה, נושאים נוספים שעמדו על הפרק והשיקולים שהובילו לבחירה הסופית.

נושא העבודה נבחר לאחר העלאת נושאים שונים על ידי כל אחת מחברות הקבוצה. תחילה, דנו והעלנו רעיונות שונים עד שהנושא על חטיפת יהודי תימן עלה הפרק. לגבי נושא זה היה וויכוח בין חברות הקבוצה האם הוא מתאים לעבודה, התחלנו לכתוב רקע על הנושא וממש התחברנו אליו. לאחר הבנה שהנושא לא עכשווי ולא מספיק עדכני ושיהיה לנו קשה לחשוב על פתרונות עבור הבעיה האזרחית העולה ממנו החלטנו להחליף נושא. לאחר שוטטות קצרה באינטרנט ודיון קבוצתי לגבי בעיות אזרחיות שונות שמצאנו, הגענו לנושא שהכי התחברנו אליו כקבוצה והוא נושא העבודה שלנו, "תאונות דרכים רבות בקרב נהגים צעירים".

האם נערכה חלוקת עבודה בכתובת החלק התיאורטי בין חברי הקבוצה? אם כן – פרט מה הייתה החלוקה. כיצד נתקבלה ההחלטה לגבי חלוקת העבודה? האם היו קשיים בחלוקת העבודה? מהם וכיצד הם נפתרו? האם היו מקומות בהם התקשיתם להגיע להסכמה? באילו נושאים? כיצד נפתרו המחלוקות?

נערכה בנינו חלוקת עבודה בכתובת החלק התיאורטי, ההחלטה על חלוקת העבודה התקבלה לאחר שהבנו שיהיה לנו קשה למצוא יום שיהיה מתאים לכולן על מנת להיפגש לעבוד על העבודה ולאחר שהבנו שחלק זה ארוך ולא נספיק לסיים את הכתיבה במפגש אחד. לכן, חילקנו בנינו את העבודה באופן הבא, כל אחת מאתנו סיכמה מאמר/ כתבה הרלוונטים לנושא. בנוסף, חלק כתבו את פתיחת המאמר וחלק מיזגו בין הסיכומים של כולן. את הסקירה העברנו בנינו במייל וכל אחת עשתה שינויים בהתאם לאחר בירור קבוצתי אם השינויים נחוצים. חלוקת העבודה הייתה ברורה לנו ולכן לא היו לנו קשיים בה. הגענו להסכמה משותפת בכל המקומות במהלך כתיבת הסקירה ולכן לא היו לנו מחלוקות כלל. במקביל לחלוקת העבודה התבצעה חלוקת זמן, ביצענו את העבודה בהקדם האפשרי על מנת שנוכל להגיש בזמן עם אופציה לתיקונים, אני השתדלתי לבצע את החלקים שלי כמה שיותר מוקדם בהתאם ללוח המבחנים והטיולים שלנו.

האם היה נושא כלשהו בחלק התיאורטי שהיה לך קשה להתמודד איתו בהשוואה לאחרים? מהו? מה היה הקושי? באיזה שלב במהלך השנה נתקלת בקושי? כיצד התמודדת איתו?

בחלק התיאורטי היה לי קושי בגזירת הבעיה האזרחית מכיוון שהיינו צריכות להתמקד בבעיה אחת ולהיצמד אליה לאורך כל חלקי העבודה. יחד עם חברות הקבוצה התמודדתי עם קושי זה, אם משהו היה לי לא ברור שאלתי והן ידעו לענות לי ולעזור.

כיצד החלטתם באילו מקורות להשתמש? האם התעורר קושי במציאת מקורות? אילו שיקולי דעת הופעלו בהחלטה? האם היו מקורות נוספים שמצאתם והחלטתם לא לעשות בהם שימוש? מדוע?

השימוש במקורות המידע נעשה על ידי בדיקה באיזה שנה הם נכתבו ואם יש מקורות יותר עדכניים. הקושי שלנו היה שמרבית מקורות המידע היו מלפני כמה שנים ולכן חששנו שלא יהיו רלוונטים מספיק, אך לאחר בדיקה גילינו שאין מקורות מידע עדכניים יותר. היו מקורות נוספים שמצאנו אך לא עשינו בהם שימוש מכיוון שהמידע שלהם סופק לנו כבר ממקור מידע אחר ולא רצינו לחזור על עצמנו.

כיצד קבעתם האם המקורות שבידך מהימנים או לא? האם היו מקורות שהיה לך קושי להחליט לגבי מידת מהימנותם? מדוע? כיצד הכרעת לבסוף?

על מנת לקבוע האם המקורות שבחרנו מהימנים בדקנו היכן פורסמו הכתבות ועל ידי מי נכתבו. מקורות מידע כמו "הרשות הלאומית לבריאות בדרכים", "אור ירוק", וכתבות מאתרים/ עיתונים מוכרים היו המקורות בהם השתמשנו.

האם כתיבת העבודה הוסיפה לך ידע תיאורטי בנושא? מה חידש לך הרקע התיאורטי? מה הפתיע אותך? מה עניין אותך במיוחד?

כתיבת העבודה הוסיפה לי ידע תיאורטי בנושא. גילתי רבות על הסיכונים הטמונים בנהיגה, הופתעתי לגלות על כמויות התאונות שמעורבים בהם נהגים צעירים ושהסיבה העיקרית לתאונות אלו היא נהיגה בשכרות. עניין אותי לראות איזה מאמצים נערכים על ידי גורמים שונים בניסיון למגר את התופעה.

כיצד בחרה הקבוצה/הצוות את נושא העבודה? תאר את תהליך הבחירה, נושאים נוספים שעמדו על הפרק והשיקולים שהובילו לבחירה הסופית.

כדי לקבוע נושא קבענו להיפגש יום שישי אחד וכל אחת הציע נושאים שמעניינים אותה. בסופו של דבר, הקבוצה בחרה את נושא העבודה באופן שכל החברים הרגישו קשר לנושא שנבחר. שוחחנו על כל הנושאים הרלוונטים עד שמצאנו נושא שמתקשר לחיי היום יום שלנו: ציות לחוקי תנועה של נהגים חדשים. נושא נוסף שעמד על הפרק הוא חטופי תימן שלבסוף נפסל מכיוון שזה אירוע שהתרחש מזמן ואין מספיק חומר עדכני בנוגע אליו

האם נערכה חלוקת עבודה בכתיבת החלק התיאורטי בין חברי הקבוצה? אם כן – פרט מה הייתה החלוקה. כיצד נתקבלה ההחלטה לגבי חלוקת העבודה? האם היו קשיים בחלוקת העבודה? מהם וכיצד הם נפתרו? האם היו מקומות בהם התקשיתם להגיע להסכמה? באילו נושאים? כיצד נפתרו המחלוקות?.

נערכה חלוקת עבודה בחלק התיאורטי בין חברי הקבוצה, כדי לבחור את הנושא נפגשנו כל חברי הקבוצה ובהמשך כתבנו את המטלה הראשונה יחד. אך במטלה השנייה לדוגמא החלטנו לחלק את העבודה בין חמשתינו והחלטנו שכל חבר בקבוצה בוחר ומסכם מאמר אחד וביחד מיזגנו את החומרים לסקירה סיפרותית.

ההחלטה לגבי חלוקת העבודה נתקבלה בהסכמה מכיוון שכולן מודעות לקושי במציאת זמן מתאים לכולן. הקשיים בחלוקת העבודה באו לידי ביטוי בעובדה שבהתחלה בחרנו לעבוד על מאמרים דומים. הפתרון המתבקש היה לדבר ולחלק בצורה נכונה את העבודה. הקפדנו להגיש את כל החלקים של העבודה בזמן שהוגדר על ידי המורה. הסכמנו שעד תאריך מסויים כל אחת תבצע את המטלה ועמדנו על כך.

האם היית צריך לבצע שינויים כלשהם בפרקים שסיכמת כתוצאה מהערות חברי הקבוצה? אילו הערות העירו לך חברי הקבוצה על מה שכתבת? באיזה נושא? כיצד התמודדת עם ההערות? האם הייתה ביניכם הסכמה לגבי תיקון ההערות או שנוצרו חילוקי דעות? אם היו חילוקי דעות תאר אותן ותאר כיצד נפתרו?

כתוצאה מהערות חברי הקבוצה נאלצתי לבצע שינויים שבאו לידי ביטוי בצמצום פרטים והשלמת פערים בין הנושאים השונים. קיבלתי בהבנה והסכמתי לשינויים שנדרשו. היו חילוקי דעות בעניין אופי השינויים ותוכן, חלק מהחברים חשבו שיש להדגיש את הסטטיסטיקה והחלק השני דווקא טען שהחלק התיאורטי ובעיקר הסיבות שגורמות לצעירים לאי ציות לחוקי התנועה הם המרכזיים והחשובים. חילוקי הדעות נפתרו בכך שהוחלט לשלב בין הרעיונות המרכזיים וליצור סקירה מאוזנת.

כיצד החלטתם באילו מקורות להשתמש? האם התעורר קושי במציאת מקורות? אילו שיקולי דעת הופעלו בהחלטה? האם היו מקורות נוספים שמצאתם והחלטתם לא לעשות בהם שימוש? מדוע?

השתמשנו במקורות מידע שמצאנו לאחר חיפוש נרחב באינטרנט, בנוסף התייעצנו עם מורים והורים בעלי נסיון רב שיכלו לזהות את איכות המאמרים. היה קושי בבחירת המאמרים מכיוון שקיים חומר רב בנושא שבחרנו מה שהקשה על הבחירה הנכונה במאמרים מהימנים בלבד. אני בחרתי במאמר שמצאתי באינטרנט לאחר חיפוש רב. קיבלתי אישור על המאמר שהוא מעודכן וניתן להשתמש במידע שנמצא בו.

היו מאמרים שחזרו על עצמם והמידע בהם לא נתן תרומה נוספת להבנת הנושא.

האם כתיבת העבודה הוסיפה לך ידע תיאורטי בנושא? מה חידש לך הרקע התיאורטי? מה הפתיע אותך? מה עניין אותך במיוחד?

כתיבת העבודה הוסיפה לי ידע בנושא במיוחד בתחום הסטטיסטי, דבר שהדגיש את העוצמה והשכיחות של חוסר ציות לחוקי התנועה. הנתון שהפתיע אותי ביותר הוא ש-13% מהצעירים נוהגים בהשפחת אלכוהול!!!

האם בעת כתיבת החלק התיאורטי עלו סוגיות אתיות או ערכיות שונות? תאר מהן וכיצד התמודדת איתן.

בעת כתיבת העבודה עלתה סוגייה אתית בנוגע לצעירים שאינם נותנים זכות קדימה ובכך מפריס את הזכויות הבסיסיות של הולכי הרגל. מדוע צעיר הנוהג ברכבו בוחר

מדעת להימנע מזכות של אדם אחר החוצה את הכביש??? מנסיון האישי שלי אני
חשה את חוסר ההתחשבות והכבוד למשתמשי דרך האחרים בסביבת נהגים
צעירים. אני מאמינה שזה פגיעה בזכות לבטחון של האדם וחושבת שזה ניצול לרעה
של רישיון הנהיגה שניתן על פי חוק.

איסוף נתונים מהשטח

סקירת הספרות העלתה כי ישנה בעיה גדולה מאוד בנושא תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים ונהיגה של אותם נהגים לא כחוק למשל תוך שימוש באלכוהול וסמים או בטלפון סלולארי ובמהירות מופרזת. בעיה זו פוגעת בזכות של האנשים בסביבת הכביש לחיים וביטחון.

לכן, השלב המעשי של העבודה יבקש לבדוק את התייחסותם של האנשים בחברה לבעיית תאונות הדרכים רבות בקרב נהגים צעירים. על מנת שנוכל לסייע בשמירה על החברה הישראלית ובשמירה על הזכויות הטבעיות של אזרחי המדינה.

אוכלוסיית הבדיקה היא בין הגילאים 17-24 מכיוון שהסוגיה עליה אנו עושות את העבודה נוגעת לנהגים צעירים בגילאים אלה.

אנשים המתמודדים עם בעיה זו הם כל האנשים הנמצאים בסביבת הכביש (רוכבי אופניים, הולכי רגל, רכבים שונים) כמו גם הנהגים הצעירים עצמם.

מין הנבדק אינו משנה מכיוון שנהגים צעירים- גברים ונשים כאחד מבצעים עבירות בכביש בהיותם רק נהגים מתחילים בכביש.

החלטנו לאסוף את הנתונים על ידי שאלון. אנו רוצות לעשות בדיקה כמה שיותר רחבה, ולבדוק כמות גדולה של אנשים (יחסית), על מנת שתוצאות השאלון יהיו מהימנות כמה שיותר וייצגו את המציאות, ולא מקריות. לכן בחרנו בשאלון, מכיוון שאפשר לתת אותו לכמה אנשים למלא באותו זמן וכך לבדוק כמות גדולה של אנשים. באמצעות הסקר ניתן לחקור את עמדות ודעות הנהגים הצעירים לגבי בעיית התאונות הרבות בקרבם.

בשאלון ישנן שאלות הקשורות לבעיה שבחרנו, כדי שכאשר נסיים לנתח את הנתונים שנגלה מהסקר נוכל לסכם חלק מהשאלות בגרף. כך נוכל לראות איפה הבעיה נמצאת בעיקר, האם היא בשיפור ולראות מגמות שונות הקשורות לבעיה.

השאלון יכלול חמישה-עשר היגדים בנושאים הקשורים לשמירת החוק והבטיחות של הסביבה בעת הנהיגה של נהגים צעירים. המטרה היא לבדוק את דעת החברה בנושא ולראות את הדעות היושבות בחברה.

מאפייני השאלון :

בשאלון זה נבחרו שאלות סגורות בעלות מספר תשובות אלטרנטיביות מוכנות מראש והמשיב מתבקש לבחור ולסמן אחת מבניהן.

ישנם מספר יתרונות וחסרונות לשאלון.

יתרונות:

השאלון מאפשר גישה נוחה למספר רב של אנשים.

מהימנות גבוהה של שאלון.

חסרונות:

את השאלות והתשובות האלטרנטיביות מנסחים זמן רב לפני היציאה לשטח ולכן קשה להכניס בו שינויים ולהוסיף שאלות או לשנות את כיוון המחקר.

איסוף נתונים מהשטח- בדיקה מעשית: שאלון

שאלון זה עוסק בבעיה אזורית הנוגעת לאלכוהול ונהיגה בקרב נהגים צעירים. הבעיה האזורית בה אנו עוסקים היא השפעת האלכוהול על נהגים צעירים והתנהגות הנהגים הצעירים בכביש- שלעיתים מסכנת את סביבתם.

שאלון זה הינו אנונימי וייעשה בו שימוש לצורכי מחקר בלבד. תודה על שיתוף הפעולה, חברי הקבוצה- אמה, ליבי, שי, שיר ושירה.

חלק ראשון, פותח, מבוא לשאלות השאלון:

1. האם אתה/ה נחשב לנהג צעיר? כן/לא

2. האם אתה חושב שיש בעיה בהתנהלות נהגים צעירים? כן/לא

השאלון:

חלק שני:

הבעיה: אלכוהול ונהיגה בקרב נהגים צעירים.

סמן את מידת הסכמתך ב-X

תיאור הבעיה האזורית ועד כמה היא חמורה?

שאלה	לא מסכים בכלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
יש להגביר את הימצאות המשטרה באזורי בילוי בסופי השבוע בעיקר				
יש להעלות את גיל הוצאת רישיון הנהיגה				
יש לבדוק אם אכן הנהגים הצעירים מילאו את שעות הליווי הנדרשות, טרם קבלת הרישיון הקבוע				
יש להעלות את המגבלות על הנהגים הצעירים				

היכן הבעיה האזרחית פוגשת אותך ?

שאלה	לא מסכים בכלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
אני מכיר/ה אדם שנפגע מתאונה עם נהג צעיר				
אני מכיר/ה נהג צעיר שגרם לתאונה				
אני שומע/ת לפחות פעם בחודש על תאונה שהיה מעורב בה נהגים צעירים				

דרכי פתרון :

שאלה	לא מסכים כלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
העלאת מודעות בדרכים בלתי פורמאליות (עצומה, הפגנה, הפצת סירטונים באינטרנט..)				
פנייה ישירה לחברות/ עמותות לבקשת עזרה תעזור				
פנייה לבית משפט ותביעה יובילו לשינוי				
חוסר מעש וציפייה לשינוי מצד החברות עצמן יובילו לשינוי				
פנייה לממשל ולמקבלי ההחלטות תוביל לשינוי				

ממצאים

תיאור הבעיה האזרחית ועד כמה היא חמורה

שאלה	לא מסכים בכלל	לא מסכים	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
יש להגביר את הימצאות המשטרה באזורי בילוי בסופי השבוע בעיקר	5.3%	2.6%	21.1%	28.9%	42.1%
יש להעלות את גיל הוצאת רישיון הנהיגה לגיל 18	55.3%	18.4%	7.9%	7.9%	10.5%
הזכות לחיים חשובה יותר מהזכות לחירות	2.6%	5.3%	21.1%	28.9%	42.1%
יש להעלות את המגבלות על הנהגים הצעירים	21.1%	18.4%	31.6%	18.4%	10.5%
רישיון הנהיגה ממש את חופש התנועה	5.3%	5.3%	13.2%	26.3%	50%

היכן הבעיה האזרחית פוגשת אותך?

שאלה	לא מסכים בכלל	לא מסכים	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
אני מכיר/ה אדם שנפגע מתאונה עם נהג צעיר	73.7%	7.9%	13.2%	2.6%	2.6%
אני מכיר/ה נהג צעיר שגרם לתאונה	65.8%	7.9%	7.9%	5.3%	13.2%
אני שומע/ת לפחות פעם בחודש על תאונה שהיה מעורב בה נהגים צעירים	28.9%	7.9%	34.2%	13.2%	15.8%
איני מוכן/ה לנסוע עם נהג ששתה אלכוהול בסמוך לנהיגה	21.1%	2.6%	0%	10.5%	65.8%
אני חושש/ת לנהוג תחת השפעת אלכוהול	53%	2.6%	5.3%	15.8%	71.1%

דרכי פתרון

שאלה	לא מסכים כלל	לא מסכים	מסכים	מסכים במידה מועטה	מסכים במידה רבה
העלאת מודעות בדרכים בלתי פורמאליות (עצומה, הפגנה, הפצת סירטונים באינטרנט..)	2.6%	10.5%	23.7%	18.4%	44.7%
פנייה ישירה לחברות/ עמותות לבקשת עזרה תעזור	5.3%	18.4%	18.4%	28.9%	28.9%
פנייה לבית משפט ותביעה יובילו לשינוי	13.2%	13.2%	10.5%	26.3%	36.8%
יש להעלות את גיל הוצאת רישיון הנהיגה לגיל 18	50%	18.4%	7.9%	7.9%	15.8%
פנייה לממשל ולמקבלי ההחלטות תוביל לשינוי	2.6%	13.2%	15.8%	28.9%	39.5%

סמן את המין שלך – זכר 39.5% / נקבה 60.5%

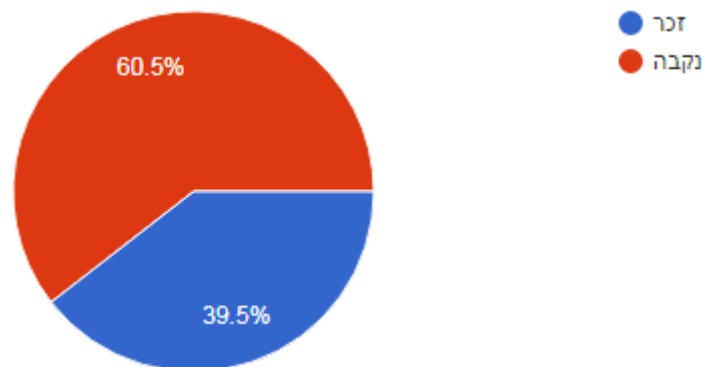
האם אתה חושב שיש בעיה בהתנהלות נהגים צעירים בכביש? כן 92.1% / לא 7.9%

האם אתה נחשב לנהג צעיר? כן 50% / לא 50%

האם הנך עוסק בבעיה באופן כלשהו? כן 13.2% / לא 86.8%

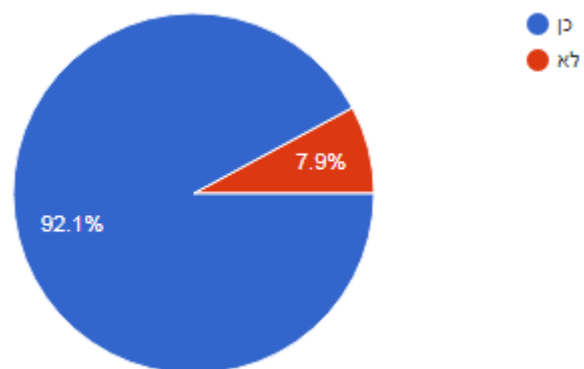
האם הנך תושב איזור המרכז והשרון? כן 73.7% / לא 26.3%

סמן את המין שלך

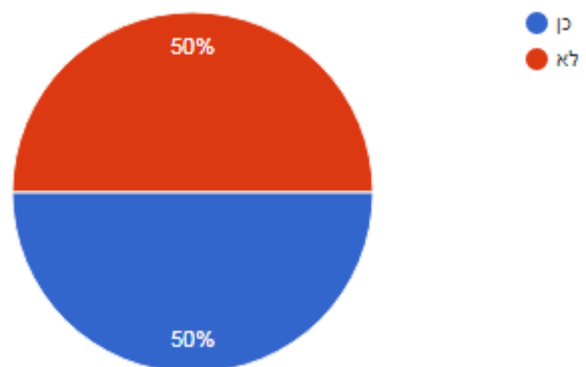
בגרף ניתן לראות ש60.5% מהמשתתפים היו נשים ו39.5% היו גברים.
ניתוח- מעוגה זו ניתן להבחין כי מרבית המשתתפים היו נשים.

האם אתה חושב שיש בעיה בהתנהלות נהגים צעירים בכביש?

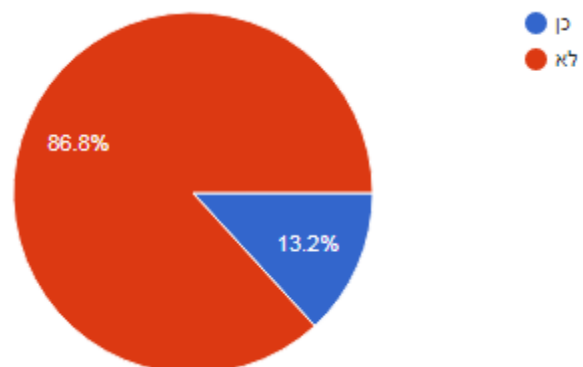
בגרף ניתן לראות ש92.1% מהמשתתפים חושבים שיש בעיה בהתנהלות נהגים צעירים בכביש ו7.9% חושבים שלא.
ניתוח- ניתן לראות כי כמעט כל הנשאלים חושבים שישנה בעיה בהתנהלותם של הנהגים הצעירים על הכביש

האם אתה נחשב לנהג צעיר?

בגרף ניתן לראות ש-50% מהמשתתפים הם נהגים צעירים ו-50% אינם. ניתוח- ניתן לראות כי מחצית מהעונים היו נהגים צעירים ומחצית לא.

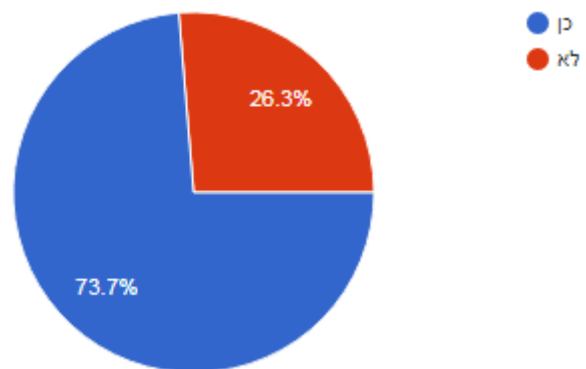
האם הינך עוסק בבעיה באופן כלשהו?

בגרף ניתן לראות כי 86.8% מהמשתתפים אינם עוסקים בבעיה האזרחית ו-13.2% עוסקים בה.

ניתוח- מרבית הנשאלים אינם עוסקים בבעיה האזרחית שעליה שאלנו.

האם הינך תושב המרכז והשרון?

בגרף ניתן לראות ש73.7% מהמשתתפים הם תושבי מהמרכז והשרון ו26.3% לא. ניתוח- ניתן להבין שרוב הנשאלים גרים באזור השרון והמרכז- האזור בו הבעיה נבדקה.

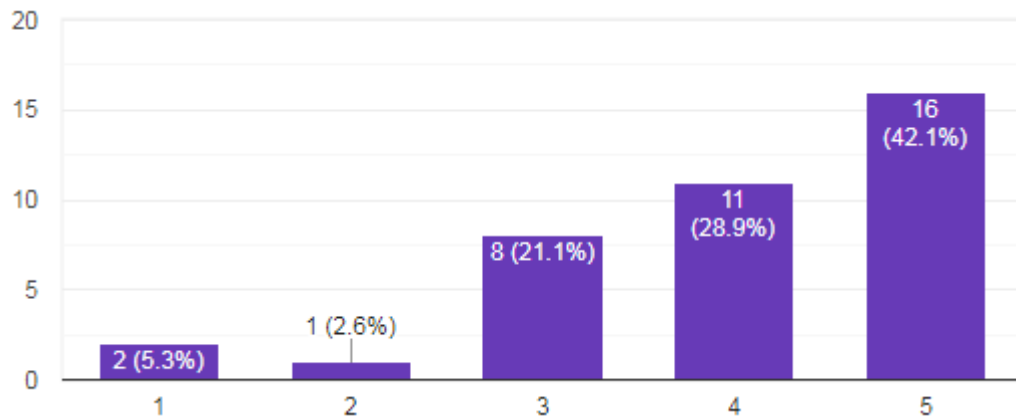
מסקנות:

מהשאלות האלו ששאלנו על מנת להבין איזה מדגם של האוכלוסייה בדקנו, גילינו כי למרות שרוב הנשאלים הם מהאזור הנבדק שלנו (המרכז והשרון) ומחצית העונים הם נהגים צעירים, 92.1% היו סבורים כי יש בעיה בהתנהלות הנהגים הצעירים.

* בשאלות הבאות נדרשו המשתתפים לענות את מידת הסכמת להיגד כאשר 1 זו אי הסכמה מוחלטת ו 5 היא הסכמה מלאה

חלק ראשון- תיאור הבעיה האזרחית ועד כמה היא חמורה:

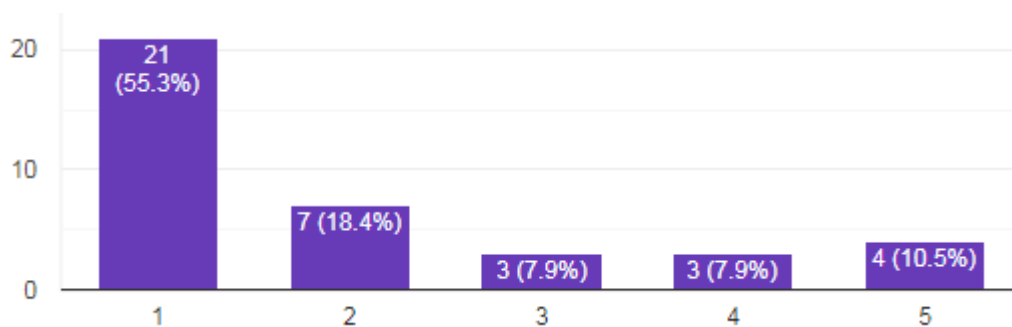
יש להגביר את הימצאות המשטרה באזורי בילוי בסופי שבוע בעיקר

בגרף ניתן לראות כי 5.3% מהמשתתפים הצביעו 1, 2.6% הצביעו 2, 21.1% הצביעו 3, 28.9% הצביעו 4, ו42.1% הצביעו 5.

ניתוח- ניתן להבין כי מרבית הנשאלים מאמינים כי יש להגביר את האכיפה והימצאות המשטרה באזורי בילוי בעיקר בסופי השבוע

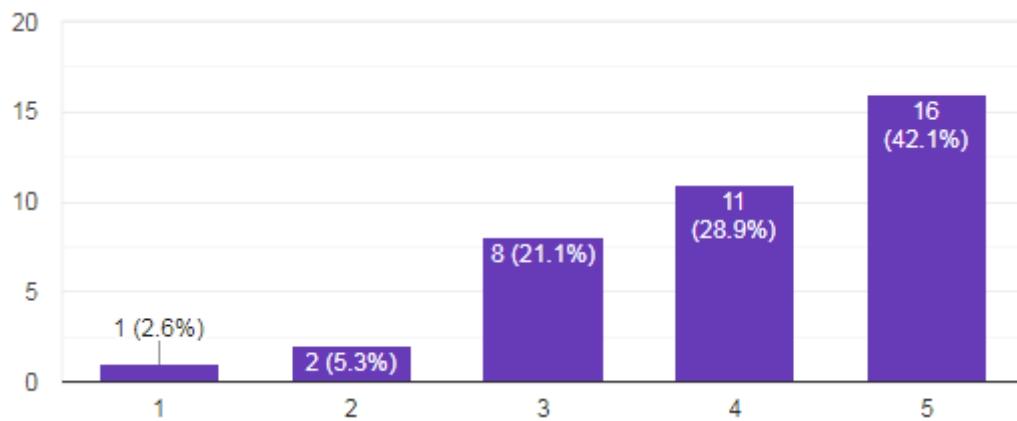
יש להעלות את גיל הוצאת הרישיון ל 18

בגרף ניתן לראות ש55.3% מהמשתתפים הצביעו 1, 18.4% הצביעו 2, 7.9% הצביעו 3, 7.9% הצביעו 4 ו10.5% הצביעו 5.

ניתוח- משאלה זו ניתן להסיק כי רוב גדול מהנשאלים לא מאמינים שכדאי להעלות את גיל הוצאת הרישיון ל 18 שנים.

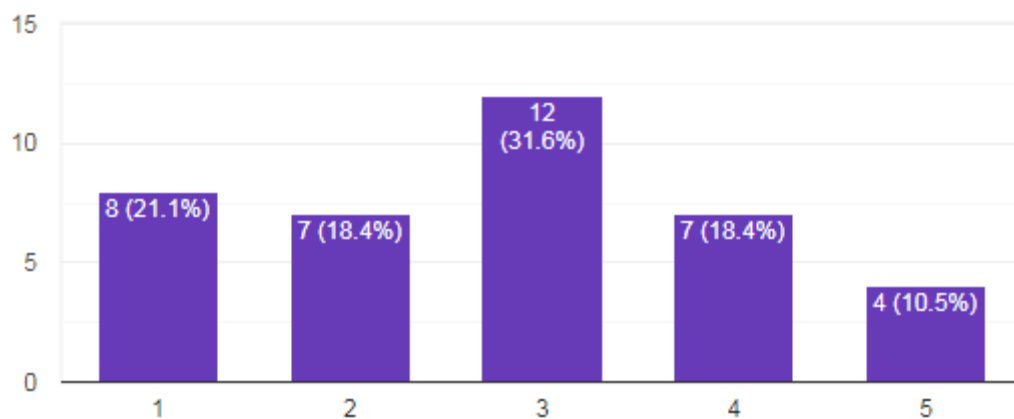
הזכות לחיים ובטחון חשובה יותר מהזכות לחירות

בגרף ניתן לראות ש-2.6% מהמשתתפים הצביעו 1, 5.3% הצביעו 2, 21.1% הצביעו 3, 28.9% הצביעו 4, ו-42.1% הצביעו 5.

ניתוח- ניתן לראות כי מרבית הנשאלים מסכימים בהחלט או מסכימים עם העיקרון שהחיים חשובים מהחירות

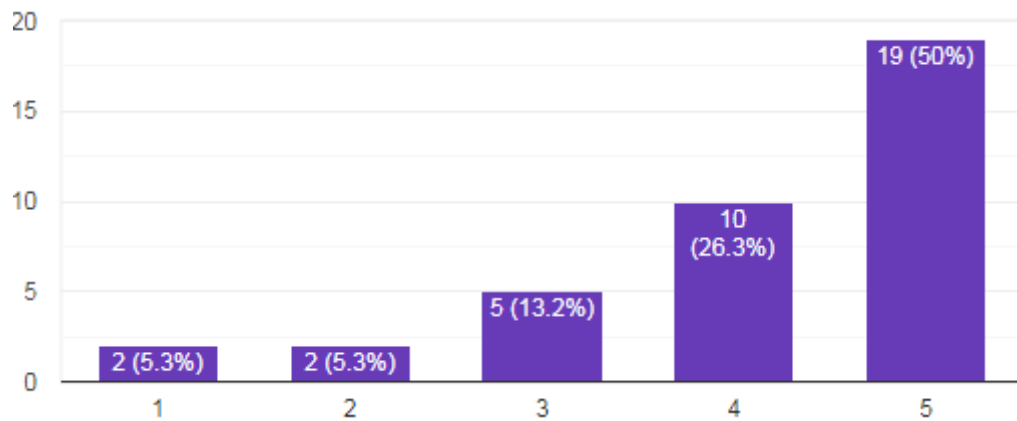
יש להעלות את המגבלות על הנהגים הצעירים

בגרף ניתן לראות ש-21.1% מהמשתתפים הצביעו 1, 18.4% הצביעו 2, 31.6% הצביעו 3, 18.4% הצביעו 4, ו-10.5% הצביעו 5.

ניתוח- ניתן לראות כי בנושא זה הדעות היו חלוקות לגמרי בעניין ההגבלות על הנהגים הצעירים.

רישיון הנהיגה מממש את חופש התנועה

בגרף ניתן לראות ש-5.3% מהמשתתפים הצביעו 1, 5.3% הצביעו 2, 13.2% הצביעו 3, 26.3% הצביעו 4, ו-50% הצביעו 5.

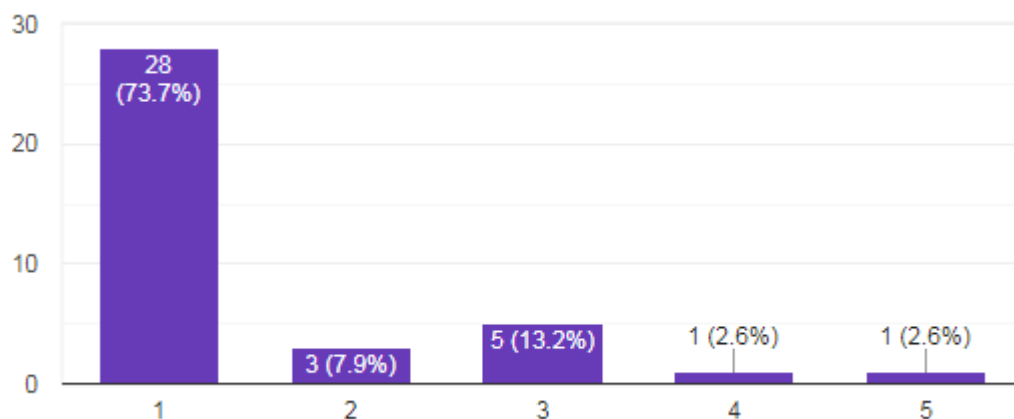
ניתוח- מעל לשלושה רבעים מהנשאלים הסכימו שרישיון הנהיגה מממש את חופש התנועה ותומך בו.

מסקנות:

חלק מהנשאלים מאמינים כי הרישיון שמממש את חופש התנועה לא מוגבל מספיק לנהגים צעירים, אך הדעות חלוקות לגבי התקנות ומצבן. מרבית הנשאלים לא מאמינים כי יש להעלות את גיל הוצאת הרישיון ל-18.

חלק שני- היכן הבעיה פוגשת אותך?

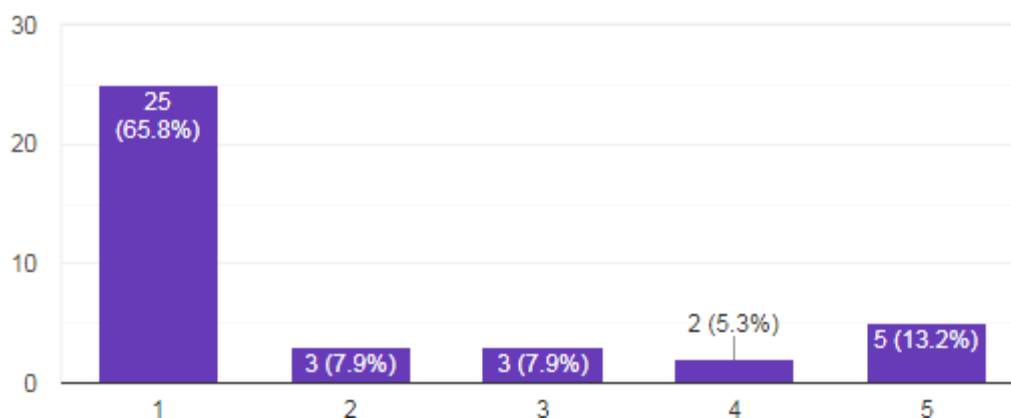
אני מכיר אדם שנפגע מתאונה עם נהג/ת צעיר/ה

ניתן לראות בגרף ש-73.7% מהמשתתפים הצביעו 1, 7.9% הצביעו 2, 13.2% הצביעו 3, 2.6% הצביעו 4 ו-2.6% הצביעו 5.

ניתוח- מסתמן כי מרבית הנשאלים לא מכירים כלל אדם שנפגע בתאונה עם נהגים צעירים

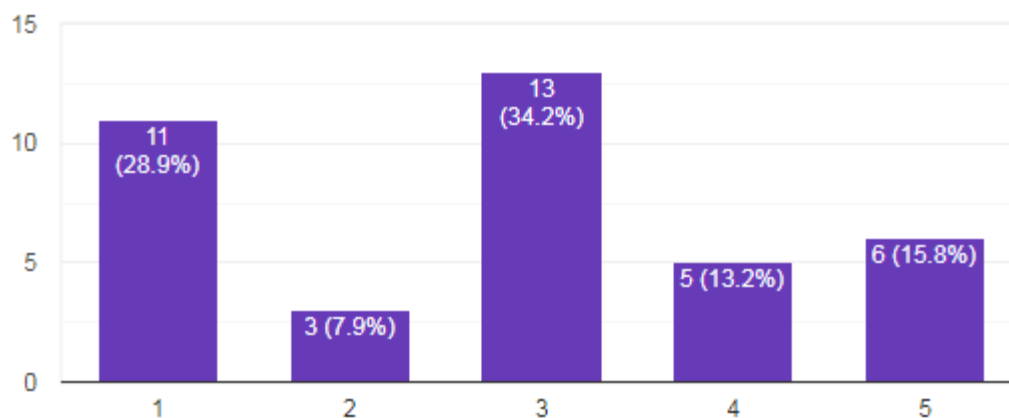
אני מכיר/ה נהג/ת צעיר/ה שגרם/ה לתאונה

בגרף ניתן לראות ש 65.8% מהמשתתפים הצביעו 1, 7.9% הצביעו 2, 7.9% הצביעו 3, 5.3% הצביעו 4 ו 13.2% הצביעו 5.

ניתוח- נראה כי מרבית הנשאלים לא מכירים אישית נהגים צעירים שגרמו לתאונה

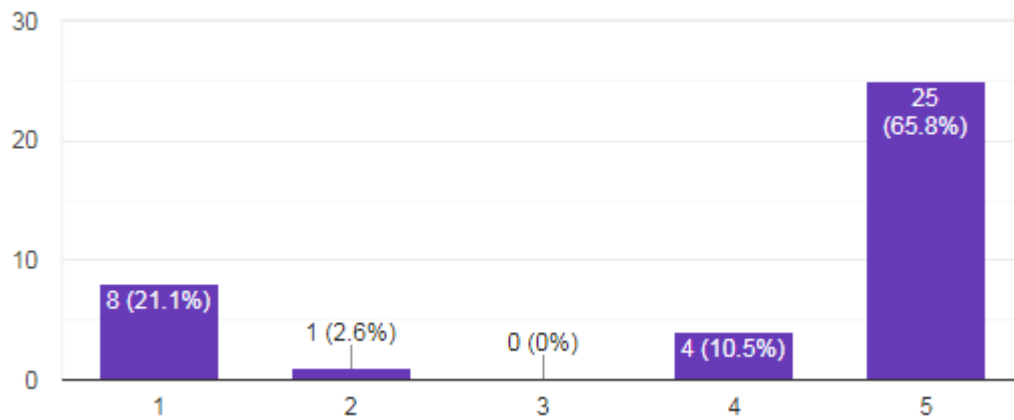
אני שומע/ת לפחות פעם בחודש על תאונה שהיו מעורבים בה נהג או נהגים צעירים

ניתן לראות בגרף ש 28.9% מהמשתתפים הצביעו 1, 7.9% הצביעו 2, 34.2% הצביעו 3, 13.2% הצביעו 4 ו 15.8% הצביעו 5.

ניתוח- בשאלה זו ראינו צורות שונות של מודעות למתרחש סביבנו, וכי יש אנשים שערים למצב הקיים יותר.

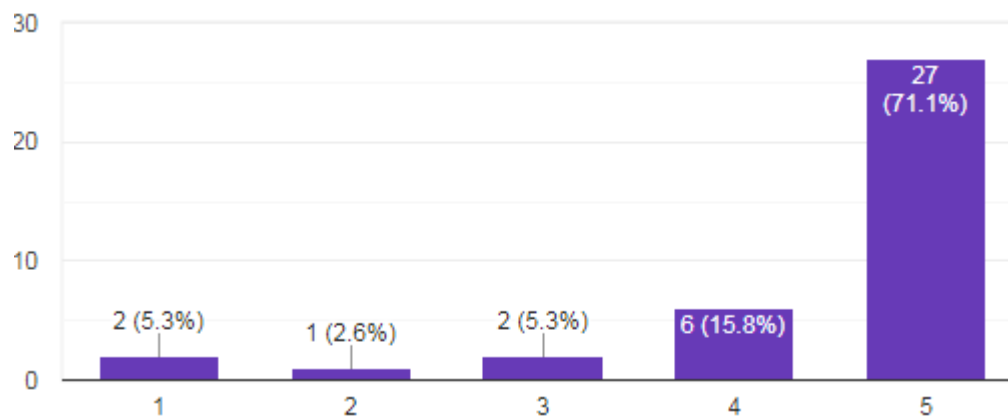
איני מוכן/ה לנסוע עם נהג ששתה אלכוהול בסמוך לנהיגה

בגרף ניתן לראות ש21.1% מהמשתתפים הצביעו 1, 2.6% הצביעו 2, אף אחד מהנשאלים לא הצביע 3, 10.5% הצביעו 4 ו65.8% הצביעו 5.

ניתוח- אפשר להסיק מהגרף שהרוב המוחלט של הנשאלים לא ייסע עם אדם ששתה אלכוהול לפני הנהיגה. מנגד, בערך חמישית מהנשאלים כן היו מוכנים לנסוע- נתון שהפתיע אותנו.

אני חושש/ת לנהוג תחת השפעת אלכוהול

מהגרף ניתן לראות ש5.3% מהמשתתפים הצביעו 1, 2.6% הצביעו 2, 5.3% הצביעו 3, 15.8% הצביעו 4 ו71.1% הצביעו 5.

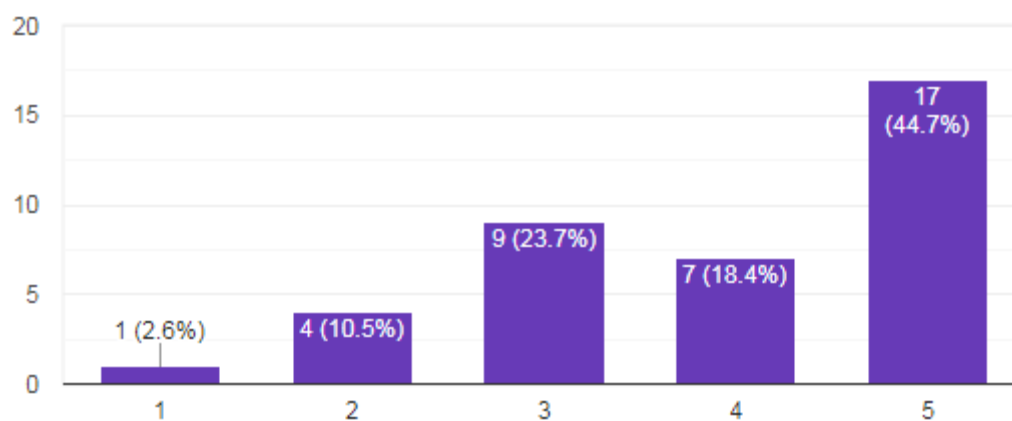
ניתוח- ניתן לראות כי מרבית הנשאלים אכן חוששים לנהוג תחת ההשפעה של משקאות אלכוהוליים.

מסקנות:

ניתן לראות שמרבית הנשאלים שלנו לא הכירו אישית אנשים ונהגים צעירים שנפגעו או גרמו לתאונות, אך שחלקם ערים לבעיה הקיימת ושומעים לפחות פעם בחודש על מקרה כזה.

חלק שלישי- דרכי פתרון:

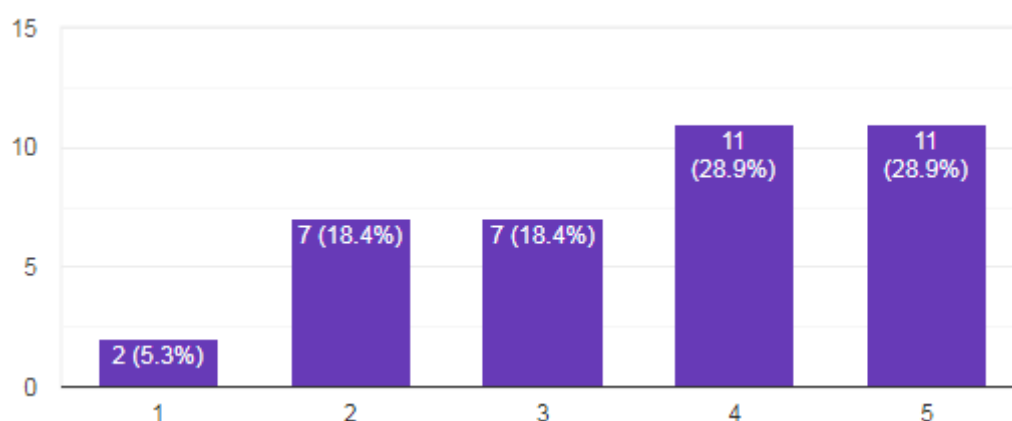
העלאת מודעות בדרכים בלתי פורמאלית (עצומה, הפגנות, הפצת סרטונים...)

בגרף ניתן לראות ש-2.6% מהמשתתפים הצביעו 1, 10.5% הצביעו 2, 23.7% הצביעו 3, 18.4% הצביעו 4 ו-44.7% הצביעו 5.

ניתוח- מרבית הנשאלים חשבו שדרך פתרון שמתאימה לבעיה היא שימוש בדרך לא פורמאלית.

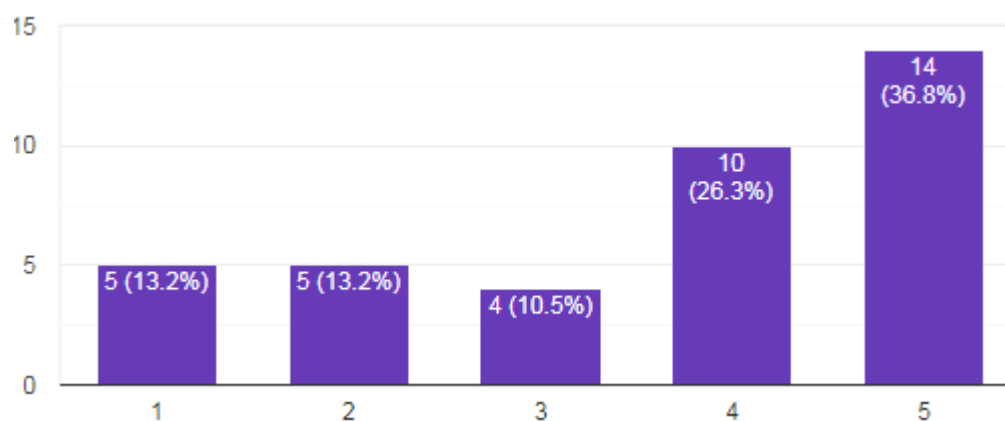
פנייה ישירה לחברות/ עמותות לבקשת עזרה

בגרף ניתן לראות ש-5.3% מהמשתתפים הצביעו 1, 18.4% הצביעו 2, 18.4% הצביעו 3, 28.9% הצביעו 4, ו-28.9% הצביעו 5.

ניתוח- הדעות היו חלוקות ברמת ההשפעה שיש לדרך פתרון זו, אך בכל מקרה האחוז שהאמין שזו לא הדרך הוא נמוך.

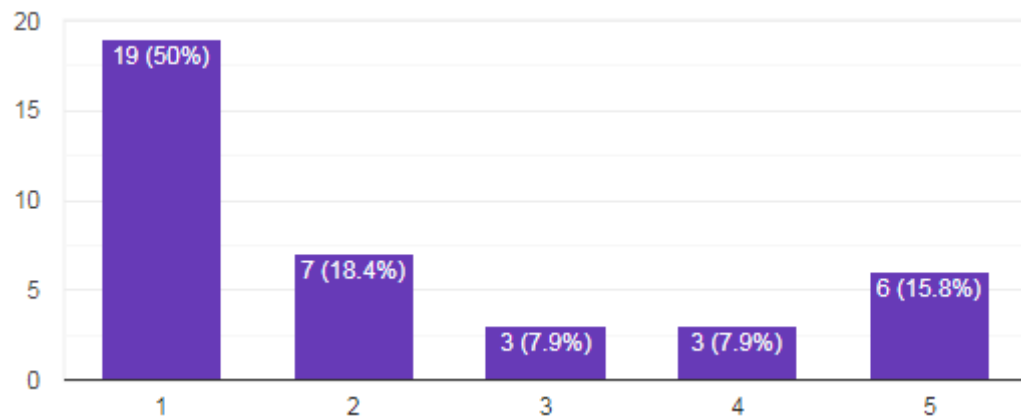
פנייה לבית משפט ותביעה

בגרף ניתן לראות ש-13.2% מהמשתתפים הצביעו 1, 13.2% הצביעו 2, 10.5% הצביעו 3, 26.3% הצביעו 4 ו-36.8% הצביעו 5.

ניתוח- מרבית הדעות תמכו בהיגד, אך גם חלק נכבד מהנשאלים לא מאמינים שדרך זו תפתור את הבעיה.

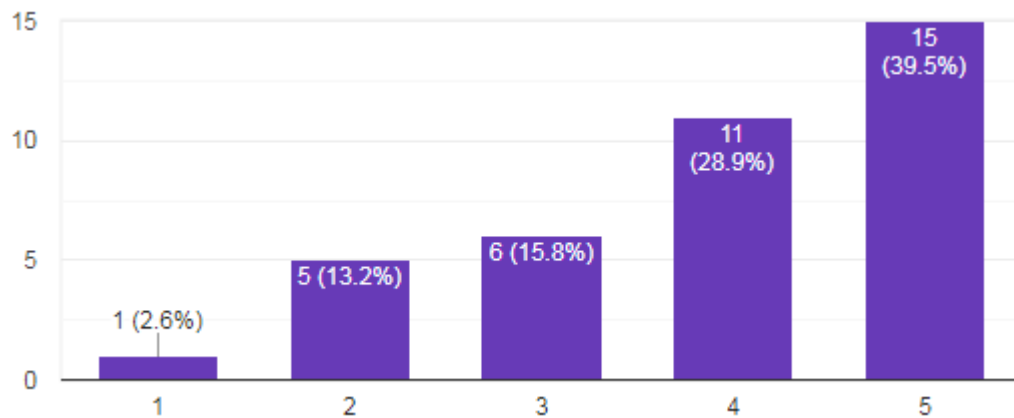
יש להעלות את גיל הוצאת הרישיון ל18

בגרף ניתן לראות ש50% מהמשתתפים הצביעו 1, 18.4% הצביעו 2, 7.9% הצביעו 3, 7.9% הצביעו 4 ו15.8% הצביעו 5.

ניתוח- מרבית הנשאלים סבורים כי העלאת הגיל המינימאלי להוצאת הרישיון הוא לא פתרון טוב.

פנייה לממשל ולמקבלי החלטות (משרד הרישוי, הממשלה...)

בגרף ניתן לראות ש2.6% מהמשתתפים הצביעו 1, 13.2% הצביעו 2, 15.8% הצביעו 3, 28.9% הצביעו 4, ו39.5% הצביעו 5.

ניתוח- מרבית הנשאלים תמכו בהצעת הפתרון הזה.

ברוב דרכי הפתרון מרבית המשתתפים תמכו וזהו נתון שמציג את הבעיה כפתירה.

הצגת הממצאים, דיון ומסקנות

הבעיה האזרחית : שהחוק מתיר הוצאת רישיון בגיל מוקדם (16 ו9 חודשים) ובכך מעדיף את חופש התנועה על פני הזכות לחיים וביטחון. שלטון החוק אמור לסייע בשמירה על זכויות האדם והאזרח, במקרה זה החוק אינו מסייע לאזרחי המדינה ואף פוגע ברבים מהם.

לפי תוצאות התהליך שעשינו על מנת לבדוק אם אכן יש בעיה אזרחית עם כך שהחוק מתיר הוצאת רישיון בגיל מוקדם (16 ו9 חודשים) ומעדיף את חופש התנועה על פני הזכות לחיים וביטחון. ניתן לראות הן על פי הסקירה הספרותית והן על פי איסוף הנתונים שאכן יש בעיה אזרחית בנושא – ועל זאת העדנו בסקירה הספרותית, והציבור מעיד על הבעיה ותופעותיה-על זאת העדנו באיסוף הנתונים. שלטון החוק אמור לסייע בשמירה על זכויות האדם והאזרח, במקרה זה החוק אינו מסייע לאזרחי המדינה ובכך נפגעים רבים מהם.

מתוך סקירת הספרות שכתבנו ומתוך מחקרים וכתבות שקראנו עולה שאכן יש בעיה עם כך שהחוק מתיר הוצאת רישיון בגיל מוקדם (16 ו9 חודשים) ומעדיף את חופש התנועה על פני הזכות לחיים וביטחון, ושהסיבות לתאונות הדרכים הרבות בקרב נהגים צעירים הן חוסר ניסיון ומיומנות בכביש, בטחון עצמי מופרז ושגרת חיים המלאה בבילויים ליליים בעיקר שמעמידה את הנהג הצעיר בתנאים קשים יותר כמו עייפות, אלכוהול וראות לקויה בחושך. בעיה זו מתרחשת בעיקר בחודשי הקיץ ובחופש הגדול כמו כן בסופי שבוע.

בנוסף, מנכ"ל עמותת אור ירוק טוען שמספר הצעירים המעורבים בתאונות הקטלניות גבוה מאוד, ניר בן טובים מוסיף ומציין שהנהגים צעירים מהווים כ-15% מכלל הנהגים במדינה אך מעורבים בכ-21% מהתאונות הקטלניות. ולפי הסקר האחרון של עמותת "אור ירוק" המובא בכתבתו נמצא כי בני הנוער מבצעים פעולות הגורמות לסיכון חייהם בכביש כגון: התפרעות, נהיגה תחת עייפות רבה, שליחת הודעות טקסט בסמארטפון, שתיית אלכוהול ואף התחרות זה בזה. מדברי הנהגים הצעירים עצמם עולים הנתונים הבאים: 76% מקרב גילאי 17-18 דווחו על כך שנהגו במהירות מופרזת, 70% הודו שנהגו בזמן עייפות, למעלה מ-50% מסמסים תוך כדי נהיגה ו-40% מדברים בטלפון ללא דיבורית. ומסקר נוסף שהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ביצעה לגבי כמויות האלכוהול שצעירים צורכים, נהיגה בשכרות ותאונות דרכים עולים נתונים מדאיגים נוספים: התגלה כי 46% מהנשאלים בסקר בישראל שתו משקה אלכוהולי בחודש האחרון, ו-64% מהם היו צעירים בגילאי 17-24.

על פי הנתונים שאספנו על ידי שאילת השאלון שבנינו עולה כי מעל ל 71% מהנשאלים הסכימו כי יש להגביר את הימצאות המשטרה באזורי בילוי בסופי השבוע בעיקר.

מעל ל 71% מהנשאלים הסכימו שהזכות לחיים חשובה יותר מהזכות לחירות 63% מהנשאלים שומעים לפחות פעם בחודש על תאונה שהיה מעורב בה נהגים צעירים

92% מהנשאלים טוענים שיש בעיה בהתנהלות נהגים צעירים בכביש 87% מהנשאלים סבורים כי יש להעלות את המודעות בדרכים בלתי פורמאליות (עצומה, הפגנה, הפצת סירטונים באינטרנט..)

מהממצאים שלנו אנו מסיקות שניתן לראות כי קיימת החמרה בכל הקשור לעבירות התעבורה בכלל ובענישה על עבירת השכרות בפרט. המטרה בהחמרת הענישה בגין נהיגה בשכרות היא לצמצם, עד כמה שניתן, את הישנותה של עבירה זו, שמהווה את אחד הגורמים המרכזיים לתאונות דרכים. וכי יש להעלות את המודעות של הנהגים הצעירים לחוק, ולמגבלות אשר מוטלות עליהם, ניתן לעשות זאת דרך הסברה בבתי הספר, פרסום שלטים וכרזות, וללמד את הנהגים הצעירים את החוקים שאליהם הם צריכים לציית.

א. הצגת הפתרון

הציגו שני פתרונות אפשריים לבעיה שבדקתם.

1. העלאת המודעות של האזרחים על ידי יצרת פוסטר שמציג את הבעיה וגורם לאזרחים ולנהגים הצעירים שהם לא מכירים את הבעיה לעומק ולא מודעים להיקפה, ושההשלכות הן כלל ארציות. פתרון זה אמור להוציאם מהאדישות.

2. הקמת עמותה לטיפול ועזרה אזרחית בבעיה (לדוגמה "אור ירוק").

השוו בין שני הפתרונות והסבירו מדוע הפתרון שבחרתם עדיף על השני.

הפתרון השני הוא פתרון אפקטיבי בהחלט, אך הוא לוקח זמן להקמה ואנחנו רצינו לעשות שיפור משמעותי ומהיר של המצב ולכן, אנו מעדיפות את הפתרון הראשון מכיוון שהוא פתרון ריאלי ובר ביצוע, פתרון שפועל למיגור הבעיה באופן מהיר ומעלה את מודעות הציבור לבעיה.

פתרונות

לפיכך, לאור תוצאות ומסקנות אלו, ליכדנו מספר פתרונות אפשריים המפורטים להלן:

הפתרון האפקטיבי והמהיר ביותר שחשבנו עליו הוא גם התוצר שלנו- פוסטר שנפרסם באזורנו ונפיץ ברשתות החברתיות.

בנוסף, פתרונות אפשריים אחרים הם: אכיפה מוגברת של החוקים הקיימים בידי המשטרה, עדכון הקנסות והחוקים הקיימים, קמפיין פרסומות בטלוויזיה ומערכי שיעור לבתי הספר להעלאת המודעות לסכנה בדרכים.

פתרון שנשקל גם כן- העלאת גיל הוצאת רישיון הנהיגה.

אנו סבורות כי על מנת לפתור את הבעיה הנתונה, יש להעלות את המודעות בקרב האוכלוסייה לבעיה, כי לרוב אנשים לא מודעים אליה ולא פועלים למען שיפור המצב.

אנחנו מאמינות כי אנשים שיבינו את היקף הבעיה יחלו לעשות מעשים במטרה לפתור אותה.

הפתרון שהוצאנו לביצוע הוא הכנת פוסטר שמציג את הבעיה הנתונה של חוסר אחריות נהיגת הצעירים בכביש.

בנוסף, על האזרחים להגיש תלונות לרשויות אכיפת החוק ובכך להפנות את תשומת הלב של הרשויות לבעיה ולהניע אותן לפעולה.

חלק חשוב נוסף בתפקיד האזרחים הוא פנייה סיבית לממשלה בדרישה לעדכון החוקים הקיימים והקמת ועדות לבדיקת המצב הנוכחי ומציאת פתרונות נוספים מצד הממשלה.

רעיון נוסף בהמשך לרעיונות הקודמים הוא הקמת עמותה לטיפול ועזרה אזרחית בבעיה (לדוגמה "אור ירוק"). זהו פתרון אפקטיבי בהחלט בנוסף, אך הוא לוקח זמן להקמה ואנחנו רצינו לעשות שיפור משמעותי מהיר של המצב.

פתרונות אלו יביאו, לדעתנו, למיגור הבעיה שאותה אנו מבקשות לפתור- אולם, הפתרון הרלוונטי ביותר שאנחנו בחרנו בו- הוא יצירת פוסטר והפצתו. זהו פתרון מס' 1- העלאת המודעות של האזרחים על ידי יצירת פוסטר שמציג את הבעיה וגורם לאזרחים ולנהגים הצעירים שהם לא מכירים את הבעיה לעומק ולא מודעים להיקפה, ושההשלכות הן כלל ארציות. פתרון זה אמור להוציאם מהאדישות.

הפוסטר אף מכיל בתוכו חוקים ותקנות שמזכירות לנהגים צעירים את ההנחיות שעל פיהן הם אמורים לפעול.

פתרון זה מבחינתו הוא ריאלי ובר ביצוע, פתרון שפועל למיגור הבעיה באופן מהיר ומעלה את מודעות הציבור לבעיה- ולכן זהו הפתרון החשוב והמועדף עלינו מבין הפתרונות שהצגנו.

תוצר

בעבודתנו, הבעיה האזרחית הנבדקת היא תאונות דרכים רבות בקרב נהגים צעירים. התופעה משפיעה על גורמים רבים, הנהגים הצעירים ומשפחותיהם שנאלצים להתמודד עם הנזק שיגרם במידה ותתרחש תאונה או פגיעה בגופם, ברכושם של עוברי אורח או בעצמם. כמו כן הולכי רגל, בעלי רכבים פרטיים או מסחריים, רוכבי אופניים וכל אדם הניצב על הכביש ובסביבתו.

כתוצאה מכך ביצענו מחקר בו בדקנו את היקף הבעיה, הבאנו מאמרים שונים העוסקים בה, נתונים סטטיסטיים המשקפים את המצב החמור של נהיגה לא זהירה בקרב נהגים צעירים והגורמים לכך. בתהליך הבדיקה הסקנו מסקנות שונות, למשל שאולי עדיף לטובת הכלל להעלות את היתר רישיון הנהיגה לגיל מבוגר יותר מ-16 ותשעה חודשים עקב התאונות הרבות ושלנהג חדש יש קנסות ועונשים גבוהים יותר מאשר לנהג רגיל ולכן יש להעלות את המודעות לנושא בצורה מעמיקה יותר וכך יוכל לדעת את החוקים שחלים עליו והתנהג בהתאם. ולכן חשבנו על פתרון להעלאת המודעות של נהיגה זהירה בקרב נהגים צעירים באמצעות פוסטר ובו מוצגים העונשים והקנסות שניתנים בגין עבירה.

התוצר שעיצבנו צבעוני ומושך לעין, ובנוסף לכך שיוכל לשמש ככרזה התלויה ברחבי איזור מגורינו, יצרנו תיוג מיוחד ברשת החברתית Instagram וכך כל אדם שיעלה את הפוסטר לעמודו האישי יוכל לתייג את הכרזה וכל התמונות שיעלו יוכלו להימצא במקום אחד. אנו מפנות את הצעת הפתרון שלנו לכלל האוכלוסייה ואנשים בגילאי 17-24 בפרט המוגדרים לפי החוק "נהגים חדשים". החלטנו לפנות לשכבת האוכלוסייה הזו מכיוון שעבורם נושא זה הוא הרלוונטי ביותר, אנו רוצות להעלות את המודעות לנהיגה זהירה יותר בקרב נהגים חדשים ולכן הפתרון הזריר והיעיל ביותר הוא פנייה ישירה אליהם. בנוסף חשיפת שאר האוכלוסייה לנושא יכולה לתרום להעלאת המודעות והזהירות בעניין זה.

לדרך של הצגת הפתרון שלנו יש יתרונות רבים מכיוון שהצגתו תוך כדי שימוש ברשת החברתית יגרום להפצת הפתרון בדרך מהירה מאוד והעלאת המודעות לנושא תיעשה מהר יותר, בנוסף זהו מקור זול שלא צורך מאתנו משאבים רבים והוא נגיש וזמין לכולם לכן החשיפה תהיה רחבה יותר. יתרון נוסף הוא שרוב בני הנוער משתמשים ברשת החברתית הזו וכך נוכל לחשוף בפניהם את הרעיונות שלנו בצורה שמדברת אליהם ואף ידידותית, פשוטה, מובנת וצבעונית.

בזכות התוצר שלנו בני הנוער יוכלו ללמוד את העונשים שחלים עליהם ומה יקרה אם ינהגו בצורה לא זהירה וכך יהיו מודעים להשלכות על מעשיהם לפני שיקרו במציאות. הפצת התוצר תגרום לעניין ותמשוך את תשומת ליבם של האנשים סביב התופעה הוויראלית וכך נזכה גם לשיח ציבורי בנושא וקידום הרעיונות שלנו.

באופן זה הכרזה תוכל לסייע לנו בקידום הרעיונות שאנו מאמינות בהם ובזכות העלאת המודעות תוכל גם לפתור בהמשך את הבעיה האזרחית שבה עסקנו, ככל שאנשים יהיו מודעים יותר לעניין הנהיגה הזהירה בכבישים כך התאונות יצטמצמו והבעיה האזרחית (פגיעה בחייהם ובביטחונם של אזרחי המדינה) תקטן וביטחונם האישי של התושבים יגדל.

כפי שצינו הכרזה תוכל להופיע בכל מיני צורות, תלייתה במרחב הציבורי וגם פרסומה ברשת החברתית פרסום מקיף ונרחב אשר מאפשר לנו גישה לכל שכבות האוכלוסייה בנוסף לנהגים הצעירים. ולכן גם היו לנו תגובות רבות לכרזה, היו לנו

תיוגים רבים ברשת החברתית Instagram ומכך שמענו המון תגובות על כך שעכשיו אותם בני נוער חשופים הרבה יותר לקנסות ולעונשים שחלים בגין עבירה ואנשים נוספים מהיישוב שראו אותנו תולות את הכרזות התעניינו מאוד בפרויקט ולכן הסברנו גם להם את כל התהליך שעברנו ובכך בכל אותם אנשים הצלחנו מעט להשפיע תוך כדי הסברת הבעיה בה אנו מתעסקות ובעזרת התוצר- הכרזה שיצרנו.

עצור!

דף את מהבלותיך.

! כהה צריר שיונה במוהדיות מוטרדת יחויב
בקנס כספי ו/או יוצמן למשפט.

! כהה צריר שישתמש בטלפון נייד בצמן
הנהיגה יחויב בקנס של 150 ש"ח וצבירה של
10 נקודות.

! כהה צריר שיונה בשדרות יחויב בקנס כספי
כבד, פסילה על תוא ואף מאסר בנוסף
לפסילת הרשיון לחקופה שלא תפתח משנת"ס.

! כהה צריר שיכנס לצומת ברמזור אדום
יצבור 10 נקודות.

תגובות לתוצר:

התגובות שעלו בעקבות פרסום התוצר לרשת החברתית "Instagram"

רפלקציות אישיות:

שי:

נהנתי מאוד בתהליך כתיבת העבודה. ראשית למדתי המון דברים שלא ידעתי לפני כן בנושא זהירות בדרכים ונתונים הקשורים לתאונות הדרכים בישראל. ידע זה ישמש אותי בעתיד ואמצעי הזהירות שלמדתי ישמשו אותי ויעזרו לי לנהוג בכביש בדרך הבטוחה ביותר.

בנוסף רכשתי מיומנות של סידור זמן שתעזור לי בעתיד גם כן ואוכל לתכנן את הזמן טוב כפי שעשיתי. כמו כן מלבד כלים ומיומנויות שרכשתי נאלצתי להתמודד עם קשיים מעטים והם איסוף חומרים וסיכומם בדרך תמציתית ומובנת, דבר שהיה לי קשה בהתחלה אך הצלחתי להתגבר עליו, כי נעזרתי בחברותי וחיפשתי עוד מקורות באינטרנט שיוכלו לסייע לי בכתיבת הסיכום המגוון והתכליתי.

בעזרת המיומנויות של סידור הזמן ובזכות המרווחים בין הגשה להגשה לא נוצרו לי קשיים מהלוג' שנקבע מכיוון שלכל שלב היה מספיק זמן להכין את החלק הרלוונטי בעבודה ולכן נערכתי לפי זה.

הרגשתי שהבאתי את עצמי לידי ביטוי בעיקר בחלק של הסבר התוצר והפתרונות מכיוון שאני מאוד אוהבת את התחום היצירתי והשיווקי כלומר ליצור תוצר ולהסביר את יתרונותיו ומטרותיו ולכן הרגשתי שבחלק זה ביטאתי את עצמי מאוד.

נתקלנו בקשיים רבים יותר בחלק התיאורטי מכיוון שזוהי משימה לא פשוטה לאסוף את כל המידע הרלוונטי אלינו מכל המקורות הרבים שעומדים לרשותנו ובנוסף לסכם אותו בצורה הטובה ביותר כך שיהיה מעניין. מכיוון שאנו קבוצה של כמה בנות נעזרו אחת בשנייה ובדקנו אם לדעת כל אחת חלק מסוים חשוב או שניתן לוותר אליו ולהפך. וכך לפי דעתן של חברות הקבוצה יצרנו סיכומים לחלק התיאורטי.

למדתי מהעבודה המון פרטים על תאונות הדרכים והמון נתונים שלא ידעתי לפני על הגורמים של התאונות הרבות בקרב נהגים צעירים. למדתי על התנגשות הזכויות הבסיסיות שלנו כבני האדם ומורכבותן בנושא הזה (הזכות לחיים וביטחון אל מול חופש התנועה הנגזר מן הזכות לחירות).

בעבודה השתמשתי באסטרטגיית חשיבה מסוג הבנה והיא באה לידי ביטוי בעיקר סביב הפרק של התוצר, מטרותיו והפתרונות שהוא עונה עליהם מכיוון שבפרק זה יישמנו את כל מה שלמדנו עליו, עיבדנו את המידע תוך כדי הבנה עמוקה של הבעיה האזרחית, הצענו פיתרון ודרכים כדי להעלות את המודעות שלה. היתרון של האסטרטגיה הזו היא שלאחר הבנה של הדברים הרבה יותר קל להסביר אותם לאחרים ולהעביר הלאה ולהפיץ את המסקנות שבאות בעקבות התהליך. זו אסטרטגיה חשובה אשר יכולה לעזור לנו בתחומים שונים בחיים ובייחוד כלי שעוזר להתמודד עם בעיות ומכשולים, ראשית להבין את הבעיה ואת הגורם ולפעול בהתאם לזה למען הפתרון. בנוסף ככל שהתקדם תהליך הכתיבה ההבנה של המידע התעצמה והכל נהיה ברור יותר. כך גם שאספנו את הנתונים מהשטח בעזרת הסקר שערכנו כאשר עיבדנו את הנתונים הבנו יותר טוב מה הציבור חושב ולא רק מה גורם עליונים.

לאורך כל העבודה עלו שאלות וסוגיות שונות למשל האם מומלץ להעלות את גיל הוצאת הרישיון? עלו קונפליקטים רבים כי זהו נושא מעניין ומעורר חשיבה ומאוד סיקרן אותי כל הסוגיות שעלו ממנו.

אמה:

אני למדתי על עצמי במהלך העבודה שאני יכולה להשפיע גם בתור אזרחית פשוטה על בעיות שיש בחברה ושאין צורך במשהו גדול אלא גם הדברים הקטנים יכולים לגרום לשינוי. בנוסף למדתי שכשמשו מפריע לי ומעניין אותי אני יכולה לחקור אותו ולהגיע לממצאים מעניינים ולדעת עוד. לפי דעתי מה שלמדתי על עצמי יכול לעזור לי בחיי הפרטיים כשאני מתעניינת במשהו או כאשר יש בעיה בחברה שמפריעה לי. זו הייתה הזדמנות להתנסות בלקיחת קושי בחברה ומציאת דרכים לשפר אותו ולשנות משהו, אפילו מהדבר הקטן ביותר.

במהלך העבודה נתקלתי בקשיי עמידה בזמנים כי לכל חלק לא היה הרבה זמן לעבוד עליו והייתה לי תקופה עמוסה בלימודים ובדברים אחרים. לכן לפעמים היה לי קשה לעמוד בלוח הזמנים הגשת העבודות אבל התמודדתי עם הקושי וסידרתי את הזמן כך שהשארתי מספיק זמן לכתיבת העבודה ונעזרתי בחברותי לקבוצה.

קושי נוסף היה לחלק את העבודה בין הקבוצה כי לכולנו הייתה תקופה לחוצה ולא תמיד היה אפשר לחלק את העבודה ולכן היינו צריכות להתפשר וכל פעם מישהי אחת עשתה יותר או פחות.

אני מרגישה שהבאתי את כישורי לידי ביטוי בחלק של התוצר כי אני אוהבת מאוד לצייר ולצבוע והיה לי כיף לצייר את התוצר ולעבוד עליו כי הרגשתי שאני יכולה להביא את עצמי לעבודה בצד היצירתי יותר, ונהניתי מאוד מהיצירה שלו.

אני חושבת שרוב הקשיים שלי היו בחלק התאורטי כי היה יחסית הרבה עבודה במציאת מאמרים מתאימים וסיכומים, לכתוב הכל ולהבין. היה קצת קשה למצוא חומר מתאים ומגוון כי רוב המאמרים היו דומים ורצינו מאוד שיהיה שינוי. אך לפי דעתי התמודדנו עם הקושי הזה בצורה טובה ונעזרנו אחת בשנייה וכך הצלחנו להביא את עצמנו לחלק הזה ולהיעזר במקורות שונים ורלוונטיים.

התכנים שלמדתי מהעבודה הם סיכום מאמר ארוך, כיצד לכתוב ביבליוגרפיה נכונה וסקירה אקדמאית נכונה לפי כל הכללים. למדתי כיצד לעבוד עם הרבה מאמרים ולהפוך אותם למשהו ממוזג ומובן. בנוסף למדתי מנושא העבודה עצמו יותר על הבעייה החברתית שבחרנו כמו סטטיסטיקות שונות ומפתיעות על תאונות של נהגים צעירים ועל חוקים שונים ועונשים שלא ידעתי שקיימים. העבודה גרמה לי לשים לב יותר כשאני נוהגת ולנסוע בזהירות רבה.

אני השתמשתי באסטרטגיית חשיבה מסוג הבנה של הטקסטים ושל המידע שקראתי וכך ידעתי מה לכתוב בסקירת הספרות, בפתרונות ובתוצר של העבודה. אסטרטגיה זו מנחה אותי בחיים ואני תמיד משתדלת להבין מה אני עושה ומדוע. החסרון בשיטה היא שלפעמים אי אפשר להבין כל דבר וההבנה לוקחת זמן רב. אך לפי דעתי היתרון הגדול הוא לדעת ולהבין למה אתה עושה כל דבר ולא לפעול מתוך אוטומטיות.

האסטרטגיה סייעה לי בעבודה כי ברגע שהבנתי את מהות הבעיה, למה בחרנו בה, למה היא חשובה כל כך ומה המקורות של אותה בעיה, היה לי קל ופשוט להבין אילו פתרונות כדאי שיהיו וממה נובעות התוצאות שקיבלנו בסקר שערכנו.

שירה:

למדתי על עצמי מתהליך כתיבת העבודה שהאפשרות לשוחח ולהתייעץ עם שאר חברי הקבוצה מקלים על ביצוע המשימה כפרט מתוך קבוצה. אהבתי לעבוד בצוות, זה העשיר את הידע האישי שלי ונתן לי נקודות מבט נוספות על הנושא. בעתיד ארצה לעסוק במקצוע הדורש עבודה עם קבוצת אנשים המאפשר שיח ודיון להשגת פתרונות ברמה גבוהה יותר. כמו כן, למדתי שבחיי היום יום בכל התחומים יש חשיבות להקשיב למגוון דעות ולהגיע לפשרות על מנת למצוא את הפתרון הטוב ביותר.

במהלך העבודה נתקלתי בקושי של ניהול זמן מצד חברי הקבוצה, לא כולם הצליחו לסיים את המשימות בשביל ביצוע יעיל. היה קושי למצוא זמן להיפגש ולכן נאלצנו לפעמים לחלק את העבודה דבר שיצר תלות בין המשימות (משימה אחת היתה תלויה במשימה הקודמת) מה שיצר מורכבות בתהליך. נדרשנו להיות סובלנים ויצירתיים על מנת להתמודד עם הקושי. קושי נוסף הוא מכשול השפה שלי, הייתי תלויה מאוד בסיוע מצד חברי הקבוצה על מנת להתמודד עם הפער בשפה שלי לעומת חברי הקבוצה. התמודדות זו מלווה אותי בתחומים רבים הן בבית הספר והן מחוצה לו. חברי הקבוצה גילו הבנה רבה ועזרו לי ככל שיכלו.

במהלך העבודה היו קשיים כתוצאה מהלז, תקופה זו מאופיינת בלחץ גדול של מבחנים ועבודות להגשה ולכן היה מאתגר למצוא זמן מתאים משותף לכולם.

הפתרון היעיל ביותר היה לחלק את המשימות בין חברי הקבוצה וכך כל אחד עשה את חלקו בזמנו הפנוי.

אני מרגישה שהבאתי את כישורי בחלק של מציאת פתרונות לבעיות שהעבודה עוסקת בהן. אני תמיד אהבתי לפתור בעיות בצורה יצירתית וכך יכולתי לבוא לידי ביטוי בתחום הזה.

נתקלתי בקשיים רבים יותר בחלק התיאורטי, היה מידע רב מאוד במגוון המקורות והיה קשה להחליט מה רלוונטי לעבודה שלנו. על מנת להחליט התייעצתי עם גורמים חיצוניים (מורים והורים) וכך יכולנו לקבל החלטה מקצועית עם אלו מקורות להשתמש.

מתהליך כתיבת העבודה למדתי איך להתמודד עם קשיים, תכנון זמן ולחץ זמן, עבודת צוות, שיתוף פעולה, הסקת נתונים.

השתמשתי באסטרטגיית חשיבה מסוג ניתוח מידע. אסטרטגיית החשיבה באה לידי ביטוי בפרקים התאורטיים ובמעשיים, למשל הייתי צריכה לנתח מאמרים בשביל הסקירה ובנוסף לנתח את תוצאות החקר כדי להגיע לעבודה מדויקת ומפורטת. היתרון של האסטרטגיה הוא שהניתוח מציג תמונה ברורה ומעמיקה של הנושא ואילו החסרון באסטרטגיה שכל חבר בקבוצה בוחר לנתח את הממצאים בצורה שונה כך שלא תמיד יש התאמה בין כולם. ניתן להשתמש באסטרטגיה זו בכל תחומי החיים הניתוח נותן מבט רחב ותובנה גדולה יותר על הנושא.

השימוש באסטרטגיית מסוג ניתוח קידמה אותי בעבודה בהיבט של הצגת הנתונים בצורה מדויקת ועובדתית. הצגת הנתונים היתה בסיס להבנת הנושא כולו והיא באה לידי ביטוי בשלבים הבאים בעבודה. הניתוח סייע לנו להבין את כל השלבים השונים.

במהלך העבודה עלתה סוגיה שאיפניה את הבעיה שחקרנו, האם הזכות לביטחון היא קודמת לכלל הזכויות שבהם היא פוגעת? השאלה הזו עלתה הרבה במהלך העבודה ולאחר ניתוח רב של מאמרים העוסקים בתוצאות של אי ציות לחוק ופגיעה בזכות לביטחון של משתמשי הכביש, אנו מגיעים למסקנה שהזכות לביטחון היא החשובה ביותר. בנוסף, סוגייה אתית בה אני נתקלת לעיתים היא האם להעיר לנהג על עבירת תנועה (שימוש בנייד בזמן נהיגה) בתור נהגת חדשה.

שיר:

מתהליך הכתיבה למדתי על עצמי שאני יכולה לעבוד בצוות, ידע זה יעזור לי רבות בעתיד מכיוון שהכל נבנה על עבודת צוות ושיתוף פעולה. בצורה זו ניתן לבצע משימות בצורה יעילה יותר ומיטבית יותר ואפילו חוויתית יותר.

במהלך העבודה נתקלתי בקשיים כמו הבנת ההוראות והמשימות שעלי לעשות אך בזכות חברות הקבוצה שלי התגברתי על הקשיים. שאלו אחת את השנייה שאלות וכך עזרנו זה לזה, אם מישהי לא הבינה משימה מסוימת אחת הבנות הסבירה לה.

לאורך העבודה נוצרו קשיים נוספים מבחינת הלו"ז שנקבע להכנת העבודה מכיוון שבמקביל היו לנו מבחנים ועבודות נוספות להגשה בבית הספר. בנוסף לכך, לכולנו יש דברים נוספים לעשות לאחר שעות הלימודים ולכן היה קשה למצוא זמן מתאים לעמידה בלוח הזמנים של הכנת העבודה. קשיים אלו נפתרו על ידי חלוקת העבודה בינינו, כל אחת הייתה אחראית על חלק מסויים וידעה שהיא צריכה לסיים אותו עד תאריך מסויים שקבענו, ובכך כל אחת ניהלה את הזמן שלה בצורה שהיא תספיק לבצע גם את החלק שלה בעבודה.

בשלב האחרון של העבודה הרגשתי שהבאתי את כישורי לידי ביטוי מכיוון שהיה צריך לאחד את כל שלבי העבודה יחד לחלק של הסיכום והסקת המסקנות, לקחת את החלקים המרכזיים בכל פרק ויצרתי סיכום של הכל. בכך הרגשתי את הידע שצברתי בזמן העבודה וידעתי מה רלוונטי יותר לחלק זה ומה פחות.

בחלק התיאורטי של העבודה נתקלתי ביותר קשיים מן החלק המעשי מכיוון שקשה יותר להצביע על הבעיה האזרחית ולנסות להוכיח אותה בדרכים שונות על ידי המאמרים והסקרים שקראנו עליהם בסקירת הספרות. היה קושי לדעת במה להתמקד יותר ובמה פחות, למצוא דוגמאות לאירועים מתאימים שמהם עולה הבעיה האזרחית, ואילו בחלק המעשי כל הרקע התיאורטי היה מוכן ולכן היה קל יותר לבנות שאלון בעקבות הרקע התיאורטי לאסוף את הממצאים העולים ממנו.

מתהליך כתיבת העבודה למדתי מושגים שונים מעולם האזרחות כמו שלטון החוק, והעמקתי בזכויות של האדם כמו הזכות לחיים וביטחון וחופש התנועה, שתי זכויות אלו התנגשו בעקבות הבעיה האזרחית שלנו. למדתי את המושגים הללו בצורה טובה יותר מכיוון שראיתי ביטוי ממשי שלהם ומצאתי דוגמאות שונות כיצד הם באים לידי ביטוי וזה תרם לי להבנה טובה יותר שלהם.

בעבודה השתמשתי באסטרטגיית חשיבה מסוג הבנה וניתוח, אסטרטגיה זו באה לידי ביטוי בחלק המעשי של העבודה בו בנינו שאלון בהתאם להבנת הבעיה האזרחית וסוגיות שונות שעולות בעקבותיה, לאחר בניית השאלון ופרסומו היה עלינו לנתח את התוצאות שעלו ממנו ובכך בא לידי ביטוי ההיתרון של אסטרטגיית הניתוח ובצורה זו ניתחנו את התוצאות בצורה הטובה ביותר והעלנו מסקנות מתוכן. אסטרטגיה זו קידמה אותנו במהלך העבודה בחלק המעשי בו ניתחנו את תוצאות השאלון.

בעת כתיבת העבודה עלו סוגיות שונות כמו איזה זכות יותר חשובה \ עדיפה הזכות לחיים וביטחון או חופש התנועה. זכויות אלו מתנגשות זו בזו בעבודתנו והיה עלינו להחליט מי החשובה יותר ובכך עלתה הבעיה האזרחית. התמודדנו עם סוגיות אלו בכך שקראנו כתבות על מקרים שקרו בעקבות נהיגה לא זהירה של נהגים צעירים, השלכותיהן ופגיעתן בסביבה, בכך הבנו שבעקבות הפגיעה הרבה שעולה מנהיגתם של הנהגים הצעירים יש לתת עדיפות לזכות לחיים וביטחון של הנהג ושל הסביבה ובכך להעדיף פחות את חופש התנועה של הנהגים.

ליבי:

במהלך העבודה למדתי כיצד לפעול בצורה מיטבית בקבוצה וכיצד מומלץ לחלק את המשימות בינינו לעשייה מיטבית. בעתיד, כאשר אדרש ליצור פרויקטים ועבודות שיתופיות אוכל להיעזר ביכולות שפיתחתי מהעבודה.

במהלך העבודה היו לנו דעות שונות לגבי חלק מהדברים והדרכים שבהן נדרשנו לפעול. לדוגמה- בבחירת הנושא דעותינו היו חלוקות לגבי נושאים שונים אך לבסוף התפשרנו על נושא שמצא חן בעיני כולנו.

נוצרו הרבה קשיים עקב זמני ההגשה, כיוון שבין לבין היו לנו מבחנים רבים ועבודות נוספות להגשה- נוצר לנו לחץ אך כיוון שחילקנו בינינו את העבודה הצלחנו להגיש את כל החלקים בזמן.

אני מרגישה כי בתוצר היכולות שלנו התבטאו בצורה שוויונית וכי לכל אחת היה חלק שלם שהיא עשתה, בשונה מחלקים הקודמים שבהם העבודה שלנו "התערבבה" זו בזו.

הקשיים שהיו לי היו קשורים יותר ללוח הזמנים הצפוף מאשר למבנה העבודה ולכן הסתדרתי גם בחלק התיאורטי וגם בחלק המעשי.

במהלך העבודה הרחבתי את ידיעותיי בתחום החוק ועל וועדות הכנסת כאשר חיפשנו מקורות לעבודה.

בעבודה השתמשתי באסטרטגיית חשיבה מסוג ניתוח, כיוון שניתחנו בעיה אזרחית שחשובה וקרובה לנו. אני חושבת שבפרקים סקירת הספרות וניתוח הממצאים היא יותר לידי ביטוי.

לאסטרטגיה זו יתרון כיוון שמטרת העבודה היא ניתוח בעיה והצאת פתרונות אליה. ניתן גם להשתמש בה בכל תחומי החיים לפתרון בעיות אישיות וסיטואציות סבוכות.

אסטרטגיית הניתוח קידמה אותי בכתיבת העבודה כיוון שלדוגמה בפר ניתוח הממצאים והסקת המסקנות נדרשנו להבין ולנתח את התוצאות שקיבלנו לשאלון שהעברנו. האסטרטגיה עזרה לי לנתח את ההוראות השונות ולהבין את מה שנדרש ממני לעשות.

במהלך העבודה חקרנו בעיה אזרחית חשובה שפוגעת בזכות לביטחון, ועלו לי שאלות כיצד נוצרת בעיה אזרחית כזו ולמה למעשה קשה כל כך לפתור אותה.

ביבליוגרפיה:

1. מרקוביץ סלוצקר גלי, (2015), "סכנה בכבישים : 13% מהנהגים הצעירים נוהגים בהשפעת אלכוהול ב"מעריב",
<https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-517906>
2. נס חיים, (2017), "נהיגה בשכרות : כיצד היא מוגדרת בחוק, ומהו העונש בגינה?" ב"גלובס",
<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001184286>
3. בן טובים ניר, (2012). "הילדים שלכם מתפרעים על הכביש" ב"וואלה"
<https://cars.walla.co.il/item/2555091>
4. וינד נעם, (2013), "צעירים, אלכוהול ונהיגה : הנתונים האמיתיים" ב"מאקו"
<https://www.mako.co.il/cars-cars-news/safety/Article-d2ae36bb2a14d31006.htm>

נספחים:

השאלון:

חלק שני:

הבעיה: אלכוהול ונהיגה בקרב נהגים צעירים.

סמן את מידת הסכמתך ב-X

תיאור הבעיה האזרחית ועד כמה היא חמורה?

שאלה	לא מסכים בכלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
יש להגביר את הימצאות המשטרה באזורי בילוי בסופי השבוע בעיקר				
יש להעלות את גיל הוצאת רישיון הנהיגה				
יש לבדוק אם אכן הנהגים הצעירים מילאו את שעות הליווי הנדרשות, טרם קבלת הרישיון הקבוע				
יש להעלות את המגבלות על הנהגים הצעירים				

היכן הבעיה האזרחית פוגשת אותך?

שאלה	לא מסכים בכלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
אני מכיר/ה אדם שנפגע מתאונה עם נהג צעיר				
אני מכיר/ה נהג צעיר שגרם לתאונה				
אני שומע/ת לפחות פעם בחודש על תאונה שהיה מעורב בה נהגים צעירים				

דרכי פתרון :

שאלה	לא מסכים כלל	מסכים במידה מועטה	מסכים	מסכים במידה רבה
העלאת מודעות בדרכים בלתי פורמאליות (עצומה, הפגנה, הפצת סירטונים באינטרנט..)				
פנייה ישירה לחברות/ עמותות לבקשת עזרה תעזור				
פנייה לבית משפט ותביעה יובילו לשינוי				
חוסר מעש וציפייה לשינוי מצד החברות עצמן יובילו לשינוי				
פנייה לממשל ולמקבלי ההחלטות תוביל לשינוי				

